7 HAZİRAN 1980 CUMARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi

# Demokrat




## Anayasa'yı değiştirme girişimleri karşısında ne yapmalı?

Senatör Ahmet YILDIZ

Bugün 2. sayfada

"AP azınlık hükümetini destekleme mükellefiyetini üzerimizden kaldırıyoruz" diyen

# Erbakan yine basın toplantısı düzenledi

● MSP Genel Başkanı, hükümete muhtıra vereceklerini ve bir ay süre tanıyacaklarını belirtti

HABER MERKEZİ

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan bir basın toplantısı daha düzenledi ve "AP azınlık hükümetini destekleme mükellefiyetini üzerimizden kaldırıyoruz" dedi. Erbakan, hükümete bir muhtıra vereceklerini ve bir ay süre tanıyacaklarını belirterek, bundan sonra kesin olarak desteklerini çekeceklerini söyledi.

"Bu hükümeti destekleme mecburiyetini üzerimizden kaldırma kararımız, hükümet düşürme kararı mahiyetinde değildir" diyen Erbakan hükümetin düşürülmesi için gensoru verilmesi ve 226 güvensizlik oyunun çıkması gerektiğini vurguladı. Erbakan, destekleme mecburiyetini kaldırmalarının bahane edilerek, hükümetin görevden çekilmemesi gerektiğini kaydederek, "şayet hükümet görevini bırakarak çekilirse bu kendi insiyatifi ile aldığı bir karar olacaktır" görüşünü savundu.

(Devamı 7. Sayfada)

## Ankara Belediyesi'nin direnişteki işyerlerinde sendika temsilcileri gözaltına alındı

● DİSK'e bağlı bazı sendikaların yöneticileri direnişteki belediye işçilerini ziyaret ederken, ifadeleri alınmak üzere Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen sendika temsilcileri henüz serbest bırakılmadı.

HABERİ 7. SAYFADA

## İzmir Belediyesi işçileri 13 Haziran'da greve gidecek

● Genel–İş Sendikası İzmir 1 Nolu Şube Başkanı Mustafa Çıka, enerji kesimi dışındaki tüm belediye hizmetlerinin durabileceğini belirterek, "Alyanak, taahhütlerini tam anlamıyla yerine getirmedi" dedi.

HABERİ 7. SAYFADA

KÜÇÜK KURULTAY'A DOĞRU

CHP İstanbul İl Başkanı Fikret Gündoğan, faşist saldırılar ve Kurultay'la ilgili görüşlerini açıkladı

# "Halkın savunması meşru müdafaadır"

## AVUKATLARA SALDIRILAR SÜRERSE, ADANA BAROSU ÜYELERİ MAHKEMELERE GİRMEYECEK

● Baro Başkanı Avukat İbrahim Günay, gerekli tedbirlerin alınması için Başbakanlığa ve Sıkıyönetim Komutanlığı'na başvurulacağını bildirdi.

ADANA (DEMOKRAT)

Adana Barosu Yönetim Kurulu Başkanı, avukatlara yönelik saldırıların sürmesi durumunda üyelerinin duruşmalara girmeyeceğini açıkladı.

Baro Başkanı Avukat İbrahim Günay, Yönetim Kurulu toplantısından sonra yaptığı açıklamada avukatlara yönelik saldırıların sürdüğünü belirterek "Yönetim Kurulu saldırıları görüştü" dedi.

Avukatlara yönelik saldırıların sürmesi durumunda duruşmalara girmeyeceklerini ve yazıhanelerini kapatacaklarını bildiren Baro Başkanı İbrahim Günay, durumun Başbakanlığa ve Sıkıyönetim Komutanlığı'na bildirileceğini, gerekli önlemlerin alınmasını isteyeceklerini söyledi.



*CHP İstanbul İl Başkanı Fikret Gündoğan, Küçük Kurultay'ın CHP Yönetiminin politikalarını yönlendirmede önemli etkileri ve katkıları bulunduğunu belirtti. Gündoğan, faşist saldırılara karşı halkın kendini savunmasının meşru müdafaa olarak değerlendirilmesi gerektiğini söyledi.*

● Beşiktaş İlçe Başkanı Yaşar Tezcan: "Sıra CHP'lilere gelince meselenin üzerine gidildiği gibi bir izlenim var. Oysa CHP ağırlığını çok daha önce hissettirmeliydi". Sorun faşizme karşı savaşım sorunudur"

● Sarıyer İlçe Başkanı Şevki Bakırcı: "Faşist saldırıların devlet terörünün giderek yoğunlaşması, halkın malını, canını ve namusunu koruyabilmesi için mücadelenin daha da boyutlanmasına ve gereğinde silahla karşı koyma biçimine dönüşmüştür. Halkın bu tepkisini faşist saldırılarla aynı kefeye koymanın olanağı yoktur."

● CHP Küçük Kurultayı'nda özellikle işkenceler ve hükümet konusu ele alınacak. Kurultaya katılacak delegelerin büyük bir bölümünün faşistlerin saldırılarına karşı tutarlı bir savunma çizgisinin izlenmesi gerektiğini önerecekleri öğrenildi.

HABERİ 7. SAYFADA

Çağlayangil, Demirel ve Fersoy'a birer telgraf gönderen

## İSVEÇ ÖĞRETMENLER BİRLİĞİ, ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ VE SİYASİ HAKLARINA SAYGI GÖSTERİLMESİNİ İSTEDİ

● Telgrafta, halen tutuklu bulunan öğretmenlerin serbest bırakılması istendi.

ANKARA (DEMOKRAT)

Çeşitli yabancı kuruluşların Demirel hükümetine gönderdiği "insan hak ve özgürlüklerine saygılı olunması" çağrısına İsveç Öğretmenler Birliği de katıldı.

İsveç Öğretmenler Birliği Başkanı Hans Hellers'in imzasıyla Cumhurbaşkanıvekili İhsan Sabri Çağlayangil, Başbakan Süleyman Demirel ve Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy'a gönderilen telgraflarda

(Devamı 7. Sayfada)

Denizli ve Osmaniye Cezaevlerindeki olaylarda 2 kişi öldü, 4 kişi de yaralandı

# İzmit'te faşistlerin harç makinasına attığı işçi öldü

● Suluova'da iki kişi öldürüldü sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

● Çorum'da tutuklananların sayısı 110'a çıktı.

● Malatya'da bir kişi öldürüldü.

● Trabzon'da öğrencileri kurşunlayan faşistlerden biri daha yakalandı.

● İstanbul'da devrimci bir genç yaralandı.

● Seydişehir'de 8 kişi gözaltına alındı.

● Ayaş Yetiştirme Yurdu Müdürü yardımcısı öğrencilere saldırdı.

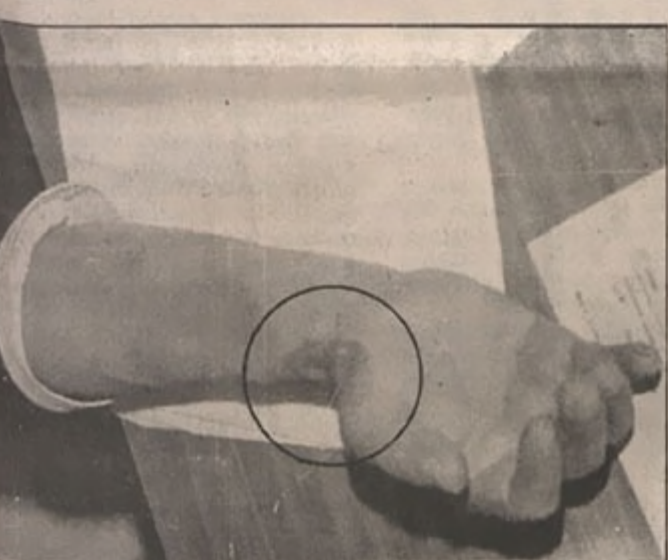
● Nazilli CHP İlçe binası tahrip edildi.

● Keşan'da Hüseyin Cevahir için gösteri yapıldı.

● Sağmalcılar Cezaevinde tutuklu ve hükümlüler açlık grevine başladı.

HABERİ 5. SAYFADA

## İŞKENCELER HALKIN CANINA "TAK" DEDİ



*İşkence gören Nurettin Arslan'ın kolları aradan beş gün geçmesine karşın mosmordu.*

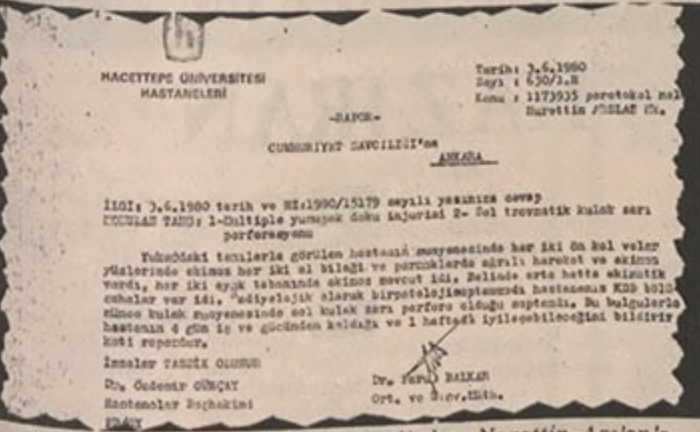


*Ankara Umum Terziler Derneği Başkanı Nurettin Arslan*

Ankara Umum Terziler Derneği Başkanı Arslan:

# "Kayaş Karakolu'nda sabaha kadar dayak attılar..."

● Arslan, Kayaş Karakolu polislerince gece evde arama yapıldıktan sonra sorgusunun yapılması için karakola götürüldüğünü söyledi



HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ

Tarih: 3.6.1980

-RAPOR-

CUMHURİYET SAVCILIĞI'na

ANKARA

*Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri'nden Nurettin Arslan'a verilen raporun kupürü.*

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Umum Terziler Derneği Başkanı Nurettin Arslan, 30 Mayıs günü gece saat 03.00 sıralarında Kayaş Karakolu polislerinin kendisini evden götürdüğünü belirterek, "Karakolda saat 03.00'ten sabaha kadar dayak attılar" dedi.

Arslan Kayaş Karakolu polislerinin gece eve gelerek arama yaptıklarını, aramada suç oluşturacak herhangi bir şey bulamamasına karşın sorgusunun yapılması için karakola götürüldüğünü ve burada işkence yapıldığını söyledi.

Karakolda, kendisinden ve üç arkadaşından bazı suçları üstlenmeleri-

(Devamı 7. Sayfada)

## "HÜKÜMET KÜÇÜK SERMAYE ÜZERİNDE OYUN OYNUYOR"





*Ankara Şehitlik Tekel Deposuna bağlı 600 kadar Tekel bayii, kontenjanları kadar sigara ve içki verilmediği gerekçesiyle beş gün önce direnişe geçmişlerdi.* *FOTOĞRAFLAR: Müjdat KILIÇ*

"Tekel'den sigara almama" direnişlerini sürdüren bayiler:

# "Sigara üretimini özel sektöre devretmek için suni darlık yaratılıyor"

● 600 kadar Tekel bayiinin direnişi beşinci gününü doldururken, tüm bayilerin direnişe katılmaları istendi

HABERİ 7. SAYFADA

İstanbul'da çocuklarına yapılan işkencelerin, baskıların biraraya getirdiği analar:

# "İŞKENCELERE SON VERİLSİN"

● Üç çocuğu birden gözaltına alınan bir ana, "Çocuklarım 15 gün içerde kaldı. Eve geldiklerinde hiç birinin boynu dönmüyordu. Ayakları yara içindeydi" dedi

HABERİ 7. SAYFADA



*Çeşitli gerekçelerle gözaltına alınan, bazıları mahkemece tutuklanarak cezaevlerine gönderilen analar bir araya gelerek işkence yapılmamasını ve cezaevlerindeki kötü koşulların değiştirilmesini istediler.*

## ABD TEMSİLCİLER MECLİSİ TÜRKİYE'YE VERİLECEK KREDİYİ ONAYLADI

● Amerikan hükümetinin verdiği dış kredilerin büyük bölümü Mısır ve İsrail'e ayrıldı.

WASHINGTON (AP)

Amerikan Temsilciler Meclisi hükümetin önerdiği "dış yardım" programını 147'ye karşı 221 oyla onayladı. Bu programa göre yeni mali yılda ABD'nin "dost ve müttefiklerine ve bu arada dost sayılmamasına karşın yardım eli uzatılması gerekli görülen bazı ülkelere" toplam 5 milyar 200 milyon dolar askeri ve ekonomik yardımda bulunacak.

Benimsenen tasarıya

(Devamı 7. Sayfada)




İtalyan halkının öldürdükten sonra ayağından başaşağı astığı ve cesedine tükürdüğü bir faşist...

## Mussolini ödleğin biriydi

İLYA EHRENBURG

FAŞİST PORTRELER

Seri dizinin 16'ncısı 5. Sayfada

# AKLA KARA

**EMİL GALİP SANDALCI**

Bir yandan, başımızın tacı AP azınlık iktidarımız Başbakanımızın ağzından "Millete gitmek"ten söz ederken (Ah bir gitseler de, Hanyayı Konyayı görseler) ve iktidarın destekçisi MHP, "sine-i millete dönmek" blöfünde o iktidarı köstekleme ayaklarına yatarken(Gidecekleri, gidebilecekleri yok ya, hani bir deneseler de boylarının ölçüsünü alsalar) ve de vatandaş Çorum'da–Merzifon'da bir ikinci Kahramanmaraş soykırımına uğramamak için canını dişine takıp çabalarken... Öte yandan da Türkiye işveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Halit Narin beyefendimiz".... biz de artık erken seçimin Cumhurbaşkanlığı seçiminden de evvel akla gelen ilk mevzu olduğunu" vurgulayarak erken seçime gidilmesini istemekte. (Siz, hiç bu her fırsatta ülke çapında laf etmek ve Marmaris'teki saunalı evinde Bakan misafir edip yatıyla gezdirmek meraklısı zat–ı şerifin, örneğin karakollarda sopalanan vatandaşla ilgilendiğini duydunuz mu? )

İşbu gidiş–geliş–isteyiş–hırgür ortamında ana muhalefet partimiz CHP de yarınki Pazar günü Küçük Kurultaya gidiyor.. Son siyasi gelişmeleri saptayacaklarmış. Onlar saptayadursunlar... aşağıdaki mektupta bir vatandaşımız

## Vatandaş gözüyle

CHP'nin durumunu saptamış:

*"Sermayenin hamisi Demirel ve onun partisi bugünkü anayasal düzene karşı olduğunu her vesile ile belirtmektedir. Örneğin Anayasa Mahkemesine, Dahıştayın kararlarına, yasal dayanağını Anayasa'dan alan derneklere, savcı ve hakim teminatına, kendi solunda faaliyet göstermeye çalışan siyasal particiklere vb. tüm kişi ve kuruluşlara tahammül gösterememektedir. Kısacası burjuva demokrasisinin belli kurallarına karşıdır. Onun istediği Oligarşi için demokrasidir. Demokrasi içinde işleyen bir kapitalist düzen bu beyi ve tayfasını son derece huzursuz kılmaktadır. Belkide burjuva demokrasisi onun için sonun başlangıcıdır da ondan. Hani haksızda sayılmaz. Bu nedenlede emperyalizmin son umudu faşizmi üstü kapalı yürütmek istemektedir. Ve tüm siyasal yaşamı hep geri geri gitmekle son bulacak. Yazık... Tarih böylelerinden yüz kızartıcı bir biçimde söz etmektedir. Tabiy ki, kendisi bilir.*

*Gelelim asıl konuya. Özgürlükçü demokrasiden yana olduğunu plak gibi durmadan yineleyen CHP ve onun bir zamanlar emekçilere umut veren sayın lideri, Demirel'in bu geri sayan siyasal ve politik tutumu karşısında, iktidarında da muhalefetinde de hiç bir şey yapmamış veya yapamamıştır. Adeta, Demirel geri saydıkça, Ecevit'de aralarındaki mesafeyi açmamak için Demirel'e ayak uydurmuştur. Yüzlerce örnekten, aklıma ilk gelebilen birkaçtane sayabilirim. Örneğin. dil kurumu, Kur'an kursları, imam hatip okulları, Danıştay'ın işlerliği, Arap Harfleriyle çıkan bir takım dergi adları ve TV ekranından bu harflerle gösterilen yazılar. Laiklik, halkçılık bağımsızlık politikası, yabancı sermaye sorunu ve en son olarak da minnacık bebeklerin Kur'an okumaları ile askercilik oynamaları için yapılan hazırlıklar. Ve daha nice niceleri. Yabancı sermayenin transfer ettiği Başbakan ve benzeri firmaların hukuk danışmanı Milli Eğitim Bakanı, derlerki "Milli Eğitimi rayına oturttuk" CHP'den, daha önce olanlara olduğu gibi bunada yine ses seda yok. Kuzum allah aşkına siz ana muhalefet partisi değil de uydu musunuz? Bu konuda neden kamu oyu oluşturmazsınız? Neden ortalığı yıkmazsınız? Yoksa Atatürk'ün Anıtkabir'den kalkıp karşı çıkmasını mı bekliyorsunuz? Kimi bekliyorsunuz, söylermisiniz? Bu siyasal yelpazede yeriniz nedir? Yoksa yeriniz Demirel Zihniyeti ile aradaki mesafeyi milim şaştırmamak mı? O geri geri gidiyor, siz de arkasından."*

Aktaralım dedik. Olaki işe yarar.

# YARADANA SIĞINIP

## X ile Y arasında bir anlaşmazlık

—1—

**Can YÜCEL**

Ayşegül Yılmaz adında bir okuyucumuz, 18 Mayıs'ta çıkan "İGKED" başlıklı yazıma "İleri gitmeyen, Kadınlar mı? Erkekler mi?" diye bir yanıt yollamış. Dipnotunda da *"Sizin demokrasiye olan inancınıza güvenerek, bu yazıyı "Halkın Dilinden" köşesinde mümkün olan en kısa zamanda yayınlayacağınıza inanmak istiyorum"*, diyor. Bu nazikâne oltimatoma uyarak, ama "Demokrasiye olan inancım"dan değil, düşünceye saygımdan, yazısını kendi köşemde yayınlatacağım. "Halkın Dilinden" köşesi için fazla ağdalı kaçabilir çünki. Ertesi günü de, yine düşünceye saygımdan, bu yanıtı yanıtlayacağım.

*Kapitalist toplumda kadınların ezilmişliği, "ikinci cins" oluşu hepimizce bilinen bir olgu. Kapitalizme ve emperyalizme karşı mücadelenin başarıya ulaşması için kadın, erkek tüm halkın omuz omuza vermesi gerekliliği de bir diğer olgu.*

*Peki ama bunları söylemek kapitalizmden nitelikçe çok farklı bir toplum olan sosyalizmi kurma mücadelesindeki devrimciler açısından yeterli mi?*

*Marks, sınıfsız toplumun gerçekleşmesinin temel ölçütlerinin, kafa-kol emeği, kır-kent, kadın-erkek arasındaki ayrımın ortadan kalkması olduğunu söyler. Sınıfsız topluma geçişte bir süreç olan sosyalizm, kadını erkekle eşit kılacak, ona toplum içinde layık olduğu onuru verecek koşulları hazırlar.*

*Bunları hep biliyoruz... Peki bu bildiklerimiz, kurmak istediğimiz topluma özgü ilişkilerin nüvelerini bugünden içimizde canlandırmak isteyen bizlere nasıl yansıyacak? Kadın-erkek ilişkileri konusunda, sınıflı toplumların binlerce yıllık birikiminin-bize empoze ettiği her türlü önyargı ve şartlanmayı kırarak... Değil mi? Yani kadına bir ev kölesi, erkeğin ihtiyaçlarını tatmin eden bir varlık ve bir çocuk bakıcısı olarak değil, bir insan, bir yoldaş olarak bakacağız.*

*Kendini en "devrimci" gören erkeklerimizin bile bu bakış açısına kolayca ulaştığı söylenemez. Çünkü erkek, sınıflı toplumda kadına atfedilen niteliklerden yarar sağlar. Yani kadının kendisine hizmet eden konumunu kırmasını, kendisiyle eşit bir konuma gelmesini ve hak iddia etmesini hazmedemez. Nasıl kapitalist, örgütlenip hak isteyen işçiye, "daha dünkü şalvarı yırtık, kapımda el pençe divan bekleyen teres, bugün ne hakla baş kaldırıyor" diye öfke duyarsa, erkek de "devrimciliğinin" hızına bağlı olarak, kendisiyle eşit konuma gelmek isteyen kadına; karısına veya kızına öfke duyar. Bunu kimi zaman belli eder, "tamam, ben feodalim, beni böyle kabul edin" diye kestirip atar ya da davranışına "devrimci" kılıflar bulur: "benim çok önemli işlerim var" gibisinden. İşte bu nedenle Engels, "Ailede erkek burjuva, kadın proleterdir" demiştir.*

*Dolayısıyla kadınlar, bilinçlenen ve toplumsal mücadeleye katılmaya karar veren kadınlar önce kendi çevrelerindeki erkeklerle mücadele etmek zorunda kalırlar. Onlardan gelen engellemeleri kırmaya çalışırlar. Ve bu engellemeler ideolojik olmanın ötesinde ev işleri ve çocuk bakımı gibi maddi biçimler alır. Çalışan kadın, ev işlerinde ve çocuk bakımında kocasından hemen hiç yardım görmediği için, her türlü toplumsal etkinliğin dışına itilir. Bu noktada sorunun çözümü, ev işleri ve çocuk bakımının karı koca arasında eşit paylaşılması, erkeğin kadına hizmetçi ve bir tatmin aracı gözüyle bakan her türlü anlayışı kırmasıdır.*

*Bu da, bilinçli bir ideolojik mücadeleyi gerektirir; sınıflı toplumun kadına bakış açısını erkeklerde ve kadınlarda kıracak bir ideolojik mücadeleyi. İşte bundan ötürü, "Hep birlikte devrim mücadelesine katılmalıyız" demek, "Sömürüyü ortadan kaldırarak, eşitsizliğin temelini yıkarsak sorun çözülür" demek yeterli olmamaktadır. Yeterli olmadığını, kültür ve üstyapı sorununa gereken önemi vermeyen sosyalist toplumların bugünkü durumu gösteriyor.*

*Bir nokta daha, feminizmi "ucuzuna kadın ve çocukları çalıştırmak üzere tezgahlanmış bir burjuva oyunu" olarak tanımlayıp" aletleri de burjuvazinin gufuruk, evde kalmış kızlarıdır" demek işin kolayına kaçmak oluyor. Batı toplumlarının burjuvazisi de kendi yayın organlarında, feminist akımların liderlerinin resimlerini basarak, "bu çirkin kadınlar koca bulamadığı için böyle şeylerle uğraşıyor" diyor. Oysa feminizm, bugün sınıf mücadelesini saptırıcı bir araç olarak kullanılsa da, kadınların sınıflı toplumdaki ezilmişliklerine bir tepki olarak ortaya çıkmıştır. Çıktığında, ilerici bir öze sahiptir. Burjuvazinin feodalizme karşı verdiği mücadelenin ilerici olması gibi. 1848'de ABD'de kadın haklarını savunmak üzere toplanan ilk kongrenin aynı zamanda köleliğin kaldırılmasını savunmakta olduğunu belirtmek isterim.*

*Mücadelemiz elbette kadın-erkek birlikte kapitalizme karşı, ama aynı zamanda kendi içimizde kapitalizmin değer yargıları ve düşünüş tarzına karşı olmalı.*

*Saygılarımla*
*Ayşegül Yılmaz*

# HALKIN DİLİNDEN




Bilim adamları, hukukçular, politikacılar ve milletvekillerine

## Yeter artık...kimsesiz ve korunmaya muhtaç çocukların sorunları çözümlensin

Bilim adamları, hukukçular, milletvekilleri bugüne kadar yazdık. Yine yazıyoruz. Korkunç boyutlara varan, kimsesiz ve korunmaya muhtaç çocuklar sorunu ve bunların yurtlarının işleyişi artık bir ele alınsın. Milyonlarca çocuk korunmak için hizmet beklerken, yurtlarda barındırılan çocuklar bir çok psiko-sosyal sorunlar içerisinde dertlerini dinliyecek yetkililer arıyorlar. Yok. Yetkili yok. Para yok. Hizmet yok. Çocuklar onun bunun icazetine, balolu, çaylı partilerin sömürü çarkına terk edilmiş, bir top gibi onlarla oynanıyor.

Sanki kimsesiz olmak onların suçuymuş gibi ceza görmeleri isteniyor. Düzensiz bir toplumun koşullarından kaynaklanan bu çocuklar birazcık sevgiyi, saygıyı ve sıcak bir çorbayı özlüyorlar. İtilip kakılmak, horlanmak istemiyorlar.

ALIN SİZE ACI BİR GAZETE HABERİ:

.....(...) —...... Emniyet müdürlüğü, ..... Yetiştirme yurdunda "Büyük bir skandalı" ortaya çıkardı. Yurtta kalan ve yaşları 15-18 arasında değişen 8 öğrenci küçük yaşlardaki 12 erkek öğrenciye çeşitli tarihlerde




"Tecavüz" ettikleri anlaşılmış ve gözü dönmüş 8 öğrenci tutuklanmıştır.

Acı ama gerçek olan bu olay ve benzeri olaylar için tüm yetkililer şapkalarını önlerine koyup düşünmelidirler. Neden bütün bunlar? Bu ve buna benzer olayları zaman zaman gazetelerden izlemekteyiz. Tabi bu sadece yazılanlar. Ya olup da bilinmeyenler. Bilinip de yazılamayanlar. Onların hesabını kim verecek? Olayı yüzeysel olarak ele alıp, konuyu "Tecavüz" sözcüğü içerisinde ele alabiliriz. Onları lanetler, tutuklar ve hak ettikleri ceza'yı veririz. Veririz de ne olur? Bu olaylar son bulur mu? Asla. Sorun bütün korkunçluğuyla karşımızda. Gün geçtikçe de büyüyor.

Eğitimin, bakımın, korunmanın, sevginin, paranın olmadığı bu yurtlardan NE BEKLİYORSUNUZ?

Politikanın çirkef bataklığına batırılan, 2 ayda bir öğretmenin değiştiği, yeteneksiz ve yetersiz personelin elinde oyuncak olan bu yurtlardan daha NE BEKLİYORSUNUZ?

18 yaşına kadar yurtların olumsuz koşullarında, sözde barındırılan ve sonra sokağa terk edilen bu çocuklardan daha NE BEKLİYORSUNUZ?

Toplum ve devlet olarak ne verdiniz de NE İSTİYORSUNUZ?

Kime bağlı olduğu bilinmeyen 4-5 başlı bir yönetimden daha NE



BEKLİYORSUNUZ?

Hiç bir kuruluşun tek başına sorumlu olmadığı, devletin başsız bıraktığı bu yönetimden daha iyi NE BEKLİYEBİLİRSİNİZ?

BİLİM ADAMLARI, HUKUKÇULAR, MİLLETVEKİLLERİ lütfen çevrenizdeki yurtları bir gezin. Gezin ki görün rezaleti. Dertlerini dinleyin yöneticilerin. Milyonlarca korunmaya muhtaç çocuğa karşın, 18 bin çocuğa doğru dürüst bakamıyan bir devletin acıklı halini görün.

Senelerden beri yurtlarda çeşitli kademelerde çalışan, bu konunun bir uzmanı olarak şunu açıkca yazıyorum. ÇOCUK BAKIM VE YETİŞTİRME YURTLARI her yönüyle iflas etmiştir. Yurtlarda barınabilen 18 bin çocuğun bir çoğu yığınla psiko-sosyal sorunlar içerisinde boğulmaktadır. Bu yurtlarda çocuğun eğitildiği, barındığı ve korunduğu söylenemez. Eğer çok ivedi tedbirler alınmaz ise başta "Tecavüz" olmak üzere bir çok psiko-sosyal hastalıkların, bu yurtlarda geniş boyutlara varması kaçınılmazdır.

BİLİM ADAMLARI, HUKUKÇULAR, MİLLETVEKİLLERİ ve SAYIN BAKANLARIMIZ lütfen bu konuya artık hep birlikte eğilelim. Sorunlar yansıtıldığından da daha korkunçtur.

Bu konuda yapılacak bir Meclis araştırması yurtların ve çocukların sorunlarını geniş boyutlarıyla gözler önüne serebilir.

Artık bu çocuklar gerçek anlamda korunmalıdırlar. Yurtlar tek bir bakanlığın sorumluluğuna verilmelidir. Bunun için bir iki maddelik yasa teklifi yeterlidir. Böyle bir girişimi yapacak sayın milletvekilimiz kimsesiz çocuklar ve yöneticilerce şükranla anılacaktır.

Yurtlar, sorumlu bakanlıklarca çağdaş bir çocuk eğitimi açısından yeniden ele alınmalıdır.

Eğer bu önlemler ivedi olarak alınmaz ise daha çok çocuğu "Tecavüz"den tutuklarız, onları lanetleriz. Fakat bu işin kolayı olur.

Artık bu çocuklar ve yurtları onun, bunun icazetine bırakılamaz. Onların korunması DEVLET İÇİN BİR GÖREV, ÇOCUKLAR İÇİN BİR HAKTIR.

Umud ÇAĞRI / ADANA

## Güle güle meslektaşlarım

Bingöl, Muş Diyarbakır'mış demeyeceksin...

Paran mı yetmiyor gitmeye? Yetireceksin...

Hasta anan, hasta karın, felçli çocuğun varmış demeyeceksin...

15 23 29 yıllık hizmetim var bu meslekte diye kendine dert edinmeyeceksin...

Zar zor yaptırdığım bir konutum var, borcunu daha ödeyemedim diye üzülmeyeceksin...

Okuyan çocuklarım var, okutamayacağım diye aldırmayacaksın...

Okuttuğun öğrencilerin yeni gelecek öğretmenlerine alışıncaya dek zaman geçer, öğrencilerimin zararına olur, sürüldüğüm yerde yeni öğrencilerime alışıncaya dek yararlı olamam diye üzülmeyeceksin...

Çünkü bunlar; insanlıktan, çocuk ve insan psikolojisinden nasibini alamamış kişiler meslektaşım...

Benim canı tez, sabırsız meslektaşım illâ suçunu mu öğrenmek istiyorsun?

Bugüne kadar yanlı mı davrandın? Hayır..Ozanın dediği gibi "Kadı gibi haram mı yedin?".. Hayır...

Mesleğinde mı başarısız idin? Hayır. (Aldığın müfettiş raporlarından belli).

Gerçekten yüz kızartıcı suç mu işledin? Hayır.. (Öyle olsaydı onların yanında olurdun)

Öyleyse nedir suçun? Halk çocuğu olmak. Halkının sorunlarını dile getirmek vede öğretmen olmak...

Bakıyorum hemen karşı çıkıyorsun. Bunlarda mı suç diyorsun. Yasadan masadan bahsediyorsun. Adam azgınlaşmış ne anayasayı, ne babayasayı dinliyor.

Tekrar özgürlükçü demokrasiden parlamenter sistemden bahsediyorsun. Onlar sıkıştıklarında bu hak onlara ait olur, bize değil...

Senden yana olması gereken çalıştığın kurumun başı, kara gözlüklerinin altından kara talihini emrediyor; "Gördüğüm lüzum üzerine.." Alnına yazılmış senin, gideceksin..

Bağlı bulunduğun ilin Valisi, devletin tek temsilcisi en azından senin yanında olması gerekir. Ne gezer? Seni sürmek istiyen güçlerle işbirliği halinde..

Ve senin en yakın mülki amirin bir takım yasal haklarını kullanmana karşı çıkıyor, zorluklar çıkarıyor...

Velhasıl: bugünkü yönetim sana karşı kardeşim...

Gideceksin değerli meslektaşım..

. Azgıncanavar ağzını açmış, dişlerinden zehirini akıtmak istiyor sizlere. Zehirini sizlere akıtsın ki kendisi rahatlasın.

Güle güle git sayın meslektaşım...

Elbet bu karanlık günlerin birde aydınlığı olacaktır.

Piri ATEŞ
YENİŞEHİR BURSA

# KÜÇÜMEN

**Haslet Soyöz**













# DÜŞÜNCE ALANI

## Anayasa'yı değiştirme girişimleri karşısında ne yapmalı?

Anayasa değişikliği tartışmaları üzerine

—3—

**Ahmet YILDIZ**
**Tabii Senatör**

*Asalak kapitalizme karşı olan çağdaş sistemleri savunanlara ölüm cezası verilebildiği, tüyler ürperticisi işkencelerin bolca yapıldığı, derneklerin soluklarının kesildiği ve işçi bayramının bile yasaklandığı bir ülkede "özgürlüklerin genişliğinden" yakınanların özledikleri rejimin adını açıkça koyamıyorlarsa, insanlıktan utandıkları için değil, tutsak yapmak istediklerini insanlarımızdan korktuklarındandır.*

*4 – CUMHURBAŞKANI YETKİSİZMİŞ*

*Anayasımızın başkanlığa daha yakınbir statü tanıdığı Cumhurbaşkanlarımız yetkisiz değil etkisiz kalmışlardır.*

*Buna karşın, ancak faşizmde geçerli olan yetkilerle Cumhurbaşkanı donatma isteği, iyi niyete yorulamaz. Hele, bu tür amaçları için "VAKIF" adlı örgüt kurma, demokrasi güçlerine açıkca meydan okuma girişimidir. 'Komünizmle mücadele" derneğinden esinlenerek kurulan bu uyduruk girişim aracılığı ile, demokrasiyi öldürüp ölüsünü koruma amaçlanıyor.*

*Hasta toplumsal yapıyı, hasta sistemleri, hasta kafaları ve bu hastalıklarla ancak beslenebilen asalakları yaşatmak için, onları tedavi yerine, Anayasayı ameliyat masasına yatırmak isteyenlerin tüm amaçları ve iplerini tutan eller, bütün çirkinlikleriyle. sergilenmiş bulunmaktadır.*

*Yarattıkları bulanık suda ve sisli havada, bir takım ölçülerin gölgesinde, avcıları ve kurtları da kullanarak, halkımız ve demokrasimiz için tezgahladıkları komploda suçüstü yakalananlar, telâşlı bir seferberlik içindedirler.*

*Bir avuç mutlu azınlığın, bunların yardakçıları ile satın aldıklarının, dış güçlerin yönlendirmesinde, oluşturacakları karanlık günlerin gelmesini beklemeden, tavır koymak, ertelenemez bir ivedilik kazanmıştır.*

*Dışa bağımlılığın ve uyduculuğun uzmanları, Türkiyeyi yabancıların ileri karakolu yapma ve ülkeyi yabancı sömürücü anamala "ardına değin" açma, övünmesi içinde "emperyalizme bağımlı faşizmi" çıkar yol diye yutturma girişimi karşısındayız. Batışı çare diye yutturup ezdikleri ile onların dertlerini dile getiren demokrasi güçlerini suçlama yöntemi ile, halk düşmanlıklarını maskelemeğe çalışıyorlar. Sanık sandelyesinden yargıç koltuğuna atlama hokkabazlığı, bu maskeye bir de yargısal etiket kazandırmaya yönelmiştir.*

*12 Martta da böyle yaptılar. Üyelerinin serbest oy hakkı ve ulusal istenci temsil niteliği yokedilen bir TBMM'de, kamu oyunun susturulduğu anayasa profesörlerinin hapsedildiği ve İnönü'ye "ne kurtarırsak kârdır" dedirten bir ortamda, meşruluğu bile savunulamayacak anayasa değişikliklerini dahi yeterli bulmayanlar, oyları yetmemesine karşın, ortamı elverişli saydıkları için, eyleme geçmişlerdir. Bunların mayaları ve niyetleri gereği meşruluktan ve aydınlık güçlerden ölesiye korktukları için "Halk sussun ki soyalım; sinsin ki ezelim; uyusun ki sömürünün acısını duymasın; uyanmasın ki bizi sırtından atmasın" diyorlar. "Fazla turla parlamentoyu oyalayalım, boş turlarla onun yapamadığını kanıtlayalım; Cumhurbaşkanı seçtirmeyelim ki düşmeyelim; ömrümüzü uzatalım ve batacak gemiden çok şey kaçıralım. politikasının amaçlarını halka anlatalım.*

*Büyük Burjuva Devriminin öngördüğü kurum ve gerekleri en son biçimlerinde sosyal hukuk devleti düzeyinde yasallaştırıp "Halk oyu" ile de onaylattıktan ve çoğul oluşumada uygun olarak, sosyalizme geçiş yollarını da açarak ve tanık olunan yetersizliklerin giderilmesi için ileriye yönelik, değişiklikleri geliştirilmesi gereken Anayasamızı 10. maddenin açık buyruklarına tümden ters bir inatlama ile, değiştirmek isteyenlerin, 12 Martta bıraktıkları yerden başlamaları, büyük bir cüret tir. Onlar, aslında, Anayasanın giriş kesiminin son tümcesindeki nitelenenlere (Özgürlüğe, adalete, erdemliğe tutkulu) karşı olduklarından, Anayasayı tümü ile değiştirmeğe, hiç olmasa, onarılamaz biçimde, bozmaya kararlıdırlar"*

*Anayasayı sürekli biçimde çiğnemekten sabıkalı ve temel ilkelerine karşıt olan Demirel iktidarlarının, suçlanmalarının düşürülmelerinin, devrilmelerinin ya da onur kırıcı uyarılara hedef olmalarının suçunu bile, çiğneye durdukları Anayasaya ve oluşturdukları bunalımların günahını da ezdiklerine yükleme kandırmacaları rında ve Anayasayı koruması gereken kimi çevreleri de etkileri altına alabilme kurnazlıklarında, cüretlerini şımarıklığa vardırmaktadırlar. Cezalanmayı ödüllenmeğe çevirebilen suçlular şımarır. Şimdi de böyle bir tutum karşısındayız. Nasıl şımarmasınlar ki "Anayasayı uygulamadığınız için ülkeyi felâkekete sürüklediniz" diyenlere Anayasayı değiştirtmiş lerdir.*

*Sömürüyü soygunu, burjuva egemenliğini ve bunların güvencesi olan evrensel kapitalizme bağımlılığı ve diplomaside uyduculuğu pekiştirmek için, başvurulan yutturmalara ve zoraki balıklara meşruluk kazandırmayı amaçlayan Anayasa değişikliklerinin gündeme, getirilme zamanı da çok kurnazca seçilmiştir. Bu konuda, kamuoyun kandırma düzenlemeleri de çok sinsidir. Bir çok kimseyi de alet etmeğe çalıştıkları bu "Anayasa Komplosu"na karşı, Anayasanın giriş bölümündeki görevlerimiz ertelenemez bir ivedilik kazanmıştır bugün.*

*BİTTİ*

# MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

## 7 HAZİRAN

**1971** Eskişehir Çimento Fabrikasında çalışan işçiler ücret anlaşmazlığı nedeniyle greve başladı.

**1976** Lastik-İş. İstanbul Başoğlu Lastik Fabrikasında greve başladı.

**1978** İzmit Belediye'sinde çalışan Genel-İş üyesi 2000 işçi toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varılamaması üzerine greve gitti.

**1979** NEVZAT YILDIRIM
Malatya'da TÖB-DER üyesi Nevzat Yıldırım faşistlerin saldırısı sonucu öldü.

## DÜNYA GÖZÜYLE

# Savaş ve cinayet merkezleri

*Türkkaya ATAÖV*

Ülkede faşist terörün her gün biraz daha acımasız olması, bu cinayetlerin toplumda büyük kargaşaların yer almasını isteyenlerin uzun vadeli planları olduğu düşüncesini artan ölçülerde akla getiriyor. Misillemelerden sonra ortamın daha şiddetlenmesinin bu ülke insanlarının hiçbirine bir yarar sağlamayacağı herhalde bilinmelidir. Ama bundan kuşkusuz dışardaki silah tekelleri kar eder. Nefret ve ırkçılık faşizmin nasıl gıdasıysa, insanlar arasında düşmanlıkların yaratılması ve bu durumun amaçsız kanlı boğuşmalara doğru yönlendirilmesi silah tüccarlarının şaşmaz planlarıdır.

Türkiye'de sahnelenen faşist maceracılığın bir başkası, daha büyük boyutlar içinde, tüm dünyada tezgahlanıyor. Her iki maceracılıktan kar umanlar aynı çevreler olamaz mı? Türk Hükümeti, bir yandan, "içteki terörün karşısındayım" derken, uluslararası düzeyde savaşa yardımcı olacak eğilimlerden yana çıkarsa,bu çelişinin bize bir yararı olmayacağı ortadadır.

Gerçek şu ki, ülkemizde "kan davası" nı hem daha yüksek noktalara iletmek, hem de yaygınlaştırmak için sistemli bir plan uygulanırken, uluslararası barışı kundaklama çabalarında da bir yoğunlaşma var. 1970'li yıllarda yumuşama yönünde elde edilmiş olan kazançlara karşın, bazı saldırgan çevreler silahlanma yarışı, gerilim ve iki askeri bloku tehlikeli bir biçimde karşı karşıya getirme siyasetiyle yeni bir soğuk savaş dönemi yaratma peşindeler. Batı Avrupa'ya yeni nükleer Amerikan silahlarının yerleştirilmesi bir savunma önleminden ötede bir anlam taşıyor. Amerikan Savunma Sekreteri Brown bir süre önce şöyle demişti: "Amerikan Kongresi bir gün kullanılacağından emin olmadan hiçbir silah sistemi için para harcanmasını onaylamaz."

Eski NATO görevlisi Bn. Imelda Verrept'in açıklamaları görmezlikten gelinmez. Bu eski görevlinin NATO'nun askeri stratejisine ilişkin ve gizli belgelere dayalı değerlendirmeleri nükleer silahların da kullanılabileceği bir savaş hazırlığını vurguluyor. NATO'nun orta menzilli nükleer Amerikan füzelerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesine daha 1977'de karar verildiğine dair iddia, 1979'da ileri sürülen ve bir silahlanma "boşluğunu" kapama gerekçesinin propoganda olduğu kuşkusunu akla getiriyor.

Gene bubelgeler NATO'nun "bunalım yaratma" ve bu bunalımlardan kendi için yararlanma amacıyla örgütlü olduğunu gösteriyor. Daha önce de, Bn. Ursel Lorenzen, NATO'nun önemli bir görevlisi olarak, aynı yönde açıklamalar yapmış ve işinden ayrılmıştı.

Viyana Uluslararası Barış Enstitüsü Başkan Yardımcısı Prof. Gerhard Kade'nin "Doğu Tehdidi Efsanesi" adlı kitabında, 1945'den bu yana,yalnız ABD'nin tam 125 olayda ya silah kullanma tehdidinde bulunduğu ya da Vietnam örneğinde olduğu gibi yıllar süren çatışmaları sürüklediğini belirtmekte, gene Amerika'nın otuz–üç kez nükleer silaha başvurma tehdidini savurduğunu ve öteki emperyalist ülkelerin de 121 kez askeri müdahalelere giriştiklerini belirtiyor. Avrupa sahnesinde Alman Federal Cumhuriyeti hızla silahlanırken, komşusu Alman Demokratik Cumhuriyeti yakın tarihten dersler çıkararak, bir Avrupa savaşına giden yolları tıkamağa çabalıyor. 13 milyon Doğu Alman'ın barış için imzaladığı bildiri çağımızın başta gelen kaygısı olan dünya barışını koruma yolunda yurd düzeyine yayılan bir duygunun göstergesidir.

Öte yandan, yaklaşık 600 yeni tip Amerikan nükleer füzesinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi yalnız bu silahların hedefleri için değil, bizzat yerleşmelere izin veren ülkeler için de büyük tehlike kaynağıdır. Batı'nın en üst düzeyinde sorumlu kişiler ve kuruluşların bazı açıklamaları son gelişmenin bir askeri dengesizlikten doğmadığı kuşkusunu besliyor. Carter'in daha birkaç ay önce, "ulusal savunma konusunda bizden daha güçlü devlet yoktur" sözünü anımsayalım. Eski Dış İşleri Sekreteri Vance da "Müttefiklerimiz Varşova Paktı'ndan daha güçlüdür" buyurmuştu. Öyleyse, Federal Almanya'ya 214. İngiltere'ye 160, İtalya'ya 112 ve Belçika ile Hollanda'ya 48'er yeni nükleer füze konmasının anlamı nedir? Geniş kapsamlı askeri yumuşama önlemlerini ele alacak bir Avrupa toplantısı önerisi NATO çevrelerinde neden destek görmez?

Kan dökülmesini isteyen odaklar var da ondan! Ama İkinci Cihan Savaşı'nın sona eriş biçimi ilerici güçlerin gericilikten daha güçlü olduğunu ortaya koydu. Bugün de Batı'da akılcılığın gereğine uyan gerçekçi kişiler var. Örneğin, Fransız (emekli) Amirali A.Sanguinetti, eski Portekiz Cumhurbaşkanı C.Gomes, Danimarka'nın en büyük sendikacısı A.D.Olsen ve Norveç Yüce Mahkeme üyesi T.Leivestad...

Dünya ve Türkiye akılcılığın maceracılığa egemen olmasının özlemini çekiyor.



# Güney Afrika Cumhuriyeti'nde protesto gösterileri engellenemiyor

● *Zimbabve'de siyahların yönetime gelmesi, Namibya'da siyahların mücadelesinin yükselmesi, ırkçılığın kalesi Güney Afrika Cumhuriyeti'nde beyaz olmayan kitlelerin protestolarının yoğunlaşmasına yolaçtı*

Polisler öğrenci ve işçi gösterilerini acımasız bir şekilde dağıtmaya çalışıyorlar. Ancak gösterilerden biri bitmeden diğeri başlıyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güney Afrika Cumhuriyeti'ndeki ırkçı rejime karşı yükselen tepkiler, polis tarafından acımasızca bastırılmaya çalışılıyor. Özellikle siyah ve melez kitleler, bu baskıdan en çok etkilenenler oluyor.

Son günlerde öğrenci olayları, genel grevler ve Kilise'lerin siyah göstericileri desteklemesi, tüm dünyanın gözlerini Afrika'da ırkçılığın kalesi olan bu ülkeye çevirmesine yol açtı.

Geçtiğimiz günlerde ırkçı eğitimi boykot eden öğrencilerden ikisinin öldürülmesi ve çok sayıda melez siyap öğrenci ve öğretmenin tutuklanmasından sonra, rafineri ve gaz tesislerine sabotajlar düzenlendi. Sabotajları ülkede siyah halkın bağımsızlığa kavuşması için mücadele eden Afrika Ulusal Kongresi üstlendi. Afrika Ulusal Kongresi Başkanı Oliver Tambo, "Bu tesisler Güney Afrika ekonomisindeki kilit noktaları oluşturduğu için saldırılarımızı buralara yönelttik" dedi. Tambo, gerilla saldırılarının Güney Afrika Cumhuriyetine karşı uygulanan uluslararası yaptırımları güçlendireceğini umduğunu kaydetti.

Afrika Ulusal Kongresi, 1960 yılında siyahların girmeleri yasak olan bölgelere girebilmek için özel izin kağıdı taşıma zorunluluğuna karşı yapılan bir protestonun önderliğini yaptıktan sonra yasaklanmıştı. Bu protesto gösterileri sırasında polis 69 siyahı öldürmüştü. Daha sonra Afrika Ulusal Kongresi Birleşmiş Milletler tarafından Güney Afrika halkının yasal temsilcisi olarak tanındı.

Afrika Ulusal Kongresi 'Mozambik'te ve Tanzanya'da gerilla kampları kurarak, yönetimle silahlı bir mücadeleye başladı. Geçen yıldan başlamak üzere Afrika Ulusal Kongresi, polis karakollarına, demiryollarına sabotajlar ve baskınlar düzenleyerek, ülkedeki siyahların sempatisini iyice kazandı.

### GREVLER VE ÖĞRENCİ BOYKOTLARI

Güney Afrika Cumhuriyeti'nde 7 yıl önce Durban tekstil fabrikalarındaki yaygın grevlerin yeniden yaşandığı gözleniyor. Endüstri alanında huzursuzluk son derece yaygın. Siyahların ücretleri beyazlara nazaran çok düşük. Sandikalar içinde siyahlar çoğunlukta olmasına rağmen, sendikalar yönetim tarafından sıkı kontrol altında oldukları için, işlevsel bir faaliyete sahip olamıyorlar. Durban yakınlarında te Frametex diye isimlendirilen bir tekstil grubu 3000 işçiyi aşan bir sayıyla greve başlamıştı. Bu sefer de Frametex'de 6000 işçi greve gitti. Geçtiğimiz hafta içinde Cape Town'da yiyecek endüstrisinde çalışan 3000'den fazla işçi'de greve başladı. Cape Town'da yiyecek endüstrisi işçilerinin grevini destekleyen öğrenciler de bir protesto gösterisi düzenlediler.

Dönt yıl önce Afrika Cumhuriyeti'nde Soweto (Johannesburg yakınlarında bir siyah kasabası) öğrencileri ülke çapında yaygınlaşan bir boykot eylemine gitmişlerdi. Bugün de da aynı olayları izlemek mümkün, ama daha yaygın ve daha deneyimli oldukları da söylenebilir. Melez okullarında siyah ve melez öğrencilere uygulanan eşitsiz eğitimi protesto eden öğrenciler, boykota başladılar. Bu bir anda ülkenin diğer melez ve siyah okullarına yayıldı. Bu arada, hint okullarının bulunduğu bölgelerde de boykot desteklendi. Cape Town'da boykot yapan öğrencilerin gösterisi üzerine, polis ateş açtı ve iki öğrenci öldürüldü.

### BOTHA'NIN REFORMLARI

Güney Afrika Cumhuriyeti Başbakanı Peter Botha, ülkede siyahlardan gelen tepkileri önlemek için yeni reform yasaları çıkartmaya başladı. Afrika'nın güneyinde güçler dengesi büyük ölçüde değişti. Zimbabve'de siyahların ,yönetime gelmesi, ve Namibya'da siyahların mücadelesinin yoğunluk kazanması, Güney Afrika Cumhuriyeti'ndeki şiyah halkın, ırkçı rejime karşı tepkilerini fazlalaştırdı.

Bu tepkileri susturmak isteyen Başbakan Pieter Botha, kendi deyimiyle "toplumun tüm sektörlerini kapsayan reform planları" hazırlıyor. Ancak, bu planlar siyahlara daha çok hak tanıma amacını değil, yalnızca yönetimin tüm kurumlar içinde daha fazla denetim ve etkinlik sahibi olmasını öngörüyor.

Ancak genişlemekte olan bu denetime rağmen, ülkedeki tüm anti-şoven güçler, kilise, siyahlar, melezler ve diğer azınlıklar ırkçı rejime karşı birleşerek mücadeleyi yükseltiyorlar.

## BAŞBAKAN SEÇİLMEYE ÇALIŞIRKEN

# İran Parlamentosunda Beni Sadr'la İslam Cumhuriyet Partisi çekişiyor

● Ayetullah Beheşti'nin yöneticisi olduğu İslam Cumhuriyet Partisi Parlamento'yu tümüyle kontrolü altına almayı planlıyor.

TAHRAN (A.F.P.)

İran Parlamentosu çalışmaya başladıktan sonra, Ayetullah Beheşti'nin İslam Cumhuriyet Partisi ile Cumhurbaşkanı Beni Sadr arasındaki çelişkiler iyice keskinleşti.

İslam Cumhuriyet Partisi, yeni meclisin kontrolünü ele almaya çalışıyor. Tahran'da Cuma namazını kıldıran ve İslam Cumhuriyet Partisi yöneticilerinden biri olan Ayetullah Seyid Ali Kamaneyi ICP'nin tavrını şöyle açıklıyor:

"İslam Meclisinin içinde meydana gelebilecek herhangi bir kutuplaşmaya izin vermemek gerek; özellikle temel konularda İmam'ın çizgisinden uzaklaşan kişilere muhakkak engel olunmalıdır."

Parlamento'da sağladığı çoğunluğa güvenen İslam Cumhuriyet Partisi Parlamento'nun çalışmaya başlamasıyla birlikte, önerilerinin buyruk yerine geçmesi için çaba harcamaya başladı. Parlamento içindeki herhangi bir muhalefet ICP tarafından "çatışmaya yol açacak bir zemin" ve dolayısıyla "İmam'ın düşüncesinden bir sapma" olarak niteleniyor.

İslam Cumhuriyet Partisi görüşlerini benimsetmek için Kum Medreselerinden fetvalar almaktadır. Kum dini okulu, şimdiden, Meclis'e bir başbakanın nitelikleri hakkında tavsiyelerde bulundu. Başbakan, İslam'ı tanımak, İslam'ın karşısında sorumlu olmak, ve Kum medreselerinin onayını almak zorunda. Böyle niteliklere ise ancak İslam Cumhuriyet Partisi adaylarının sahip olabileceği söyleniyor.

İslam Cumhuriyet Partisi'nin en önemli yöneticisi olan Ayetullah Beheşti, şimdiden partisinin adayını açıklamış durumda: Halen Ulaştırma Bakanlığı yapan Musa Kalantari. Böylece İslam Cumhuriyet Partisi, Cumhurbaşkanı Beni Sadr'la açıkça karşı karşıya gelmiş bulunuyor.

Bilindiği gibi, Beni Sadr, meclis seçimleri sonuçlanmadan önce Başbakan'ı seçmek istemiş ve bu isteği Humeyni tarafından da onaylandığı halde, ICP'nin engellemeleri sonucunda gerçekleşmemişti.

# NATO Avrupa'daki silahlara ilişkin görüşmeler için SSCB'ye çağrı yaptı

BODOE (AJANSLAR)

NATO'ya üye 12 ülke Avrupa'daki silahlara ilişkin Doğu-Batı görüşmelerinin derhal başlatılması için Sovyetler Birliği'ne çağrıda bulundu. NATO'nun yaptığı çağrıya katılan ülkeler arasında Türkiye'nin de olduğu bildirildi.

Norveç'in kuzeyindeki Bodoe kentinde toplanan NATO Nükleer Planlama grubu, aynı zamanda 1983 yılından başlamak üzere Batı Almanya'ya 100 Pershing füzesi ve Belçika, İngiltere, İtalya, Hollanda ve Batı Almanya'ya 464 Cruise füzesi yerleştirmeyi kararlaştırdı. Verilen bilgilere göre, ilk Cruise füzeleri İngiltere ve İtalya'ya yerleştirilecek. İngiltere'de toplam 160, İtalya'da ise 112 füze bulundurulacak.

Öte yandan NATO'nun Norveç'teki toplantısından ayrılan ABD Savunma Bakanı Harold Brown Federal almanya'ya giderek Almanya başşansölyesi Helmut Schmidt ve Savunma Bakanı Hans Apel'le temaslar yaptı.

Ziyaret sırasında, Norveç'teki toplantıda alınan kararlar üzerine tartışıldı. Ayrıca, Doğu Batı ilişkileri, NATO içindek çelişkiler, Orta Doğu'daki son gelişmeler ele alındı.

# IRAK'TA GENEL SEÇİMLER 20 HAZİRAN'DA YAPILACAK

BAĞDAT (THA)

1958 yılında krallığın sona erdirilmesinden bu yana, Irak'ta ilk kez genel seçimlerin 20 Haziran'da yapılacağı açıklandı. Genel seçimler için kampanya başlatıldı.

Ulusal Meclis üyelerinin yanısıra, Kürdistan bölgesinde oluşturulacak bir Kürt Meclisi için de üyeler belirlenecek.

Herbiri yaklaşık 50 bin nüfuslu seçim bölgeleri için dörder ya da beşer aday olmak üzere, şu ana kadar 967 kişi adaylık için başvurdu. Adayların hiç biri herhangi bir partinin adayı olarak ortaya çıkmadı. Ancak, aday olabilmek için gereken koşullar, adayların büyük bir bölümünün Baas Partisiyle bağlantılı olması sonucunu doğurdu. Bu koşulların başında, 1958 yılında Baas Partisi tarafından öncülük edilen "devrime" bağlılık andı içmek geliyor. Bunun dışında, yabancı bir eşle evli olmamak, Irak'lı bir ana-babadan ya da Irak'lı bir babayla Arap bir anneden dünyaya gelmek zorunlulukları var.



## EKONOMİ

# Türkiye'nin Ortadoğu'ya yatırım yapması, proje satması istendi

● *İTO'nun düzenlediği toplantıda konuşan Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali Taciroğlu, "İhracat finansmanı, önfinansman şeklinde ve projeyebağlı olmaksızın, özel banka kredilerindensağlanacaktır" dedi*

EKONOMİ SERVİSİ

Son zamanlarda Ortadoğu, Kuzey Afrika, Doğu Bloku ve özellikle İran'la yapılan temasları, iş adamlarına açıklamak amacıyla, İstanbul Ticaret Odası (İTO) tarafından düzenlenen toplantıda açıklamalarda bulunan İTO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali Taciroğlu, Türk işadamlarının İran'a ve Ortadoğu ülkelerine yatırım yapmasının, proje satmasının ve o projeleri orada inşa etmesinin gerekli olduğunu ve bunun daha köklü ve daha uzun bir ticari işbirliği yaratacağını söyledi.

Gönderilen heyetlerden alınan olumlu sonuçların "ciddi" ticaret ilişkileri içine girilmesine zemin hazırladığını belirten Taciroğlu, "Çok kısa bir süre sonra ihracat finansmanı önfinansman şeklinde ve projeye bağlı olmaksızın özel bankalardan edinilecek kredilerden sağlanacak, ihracatçının proje götürme zorunluğu kaldırılacaktır" dedi.

Ali Taciroğlu, ihracatçılara sağlanacak ikinci imkanın, Alman akreditiflerinin belli bir kısmının Türkiye'de kalmak koşuluyla dışarıya transfer edilebileceğini bildirdikten sonra, bunun atıl kapasite ile çalışan fabrikaları, kapasitelerini veya potansiyel işgücü kaynaklarını hızlandırma eğilimi güdeceğini söyledi. İran'ın şu anda bir dar boğaza girdiğini, batı fiyatları ile rekabet etmek koşuluyla bizden mal almayı tercih ettiklerini açıkladı.

Öte yandan 3 Mayıs günü Tahran'a giden Türk heyetinin Türkiye–İran ekonomik görüşmelerini dört komite halinde sürdürmekte olduğu ve İran Merkez Bankası yetkilileri ile başlayan görüşmelerde Türk ve İran bankaları arasında karşılıklı hesapların açılması konusu üzerinde durulduğu bildirildi.

# ALMANYA ARTIK YABANCI İŞÇİ ALMAYACAK

ANKARA (ANKA)

Federal Alman Hükümeti'nin yabancı işçilerle ilgili olarak uygulayacağı çalışma programının ilkeleri belirlendi. Buna göre, hükümet yabancı işçi alınmaması ilkesini kesintisiz uygulayacak, yabancı gençlerin Alman vatandaşlığına geçmesi kolaylaştırılacaktır.

Federal Alman İşçi Sendikaları Birliği'nin yayın organı "DGB Haberler" bülteninin son sayısında yer alan habere göre, 1973 yılında uygulamaya başlanan yabancı işgücünü belirli sayıda tutma politikasının başarıya ulaşmasının birinci koşul olduğu vurgulandıktan sonra, bu nedenle yeni yabancı işgücü getirmeme kararının hiçbir kısıtlama yapılmaksızın uygulanması gerektiği söyleniyor.

Öte yandan hükümetin, Kuzey Ren–Westfalya eyaletinin yabancı gençlere vatandaşlık hakkının tanınmasına ilişkin Senato'ya getirmiş olduğu öneriyi desteklediği bildirildi. Bu arada hükümetin aldığı bir karara göre, Federal Çalışma Bakanlığı'nın "Çalışma İzinleri Yönetmeliği"'n'de değişiklik yaparak, belirli koşulları yerine getiren ve ailesinin yanına gelen yabancı gençler için, çalışma izni alma hakkının doğmasını sağlayacağı kaydedildi.

# OECD TOPLANTISINDA PETROLE YAPILACAK ZAMLARIN DÜNYA EKONOMİSİNİ YIKINTIYA UĞRATACAĞI BELİRTİLDİ

PARİS (THA)

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) Paris'te sona eren toplantısında petrol fiyatlarına yapılacak yüksek oranlı zamların dünya ekonomisini vahim bir biçimde yıkıntıya uğratacağı belirtildi.

OECD'ye üye 24 ülkenin dışişleri ve ekonomi bakanlarının katıldıkları toplantının sonunda yapılan açıklamada, "gittikçe artan petrol fiyatlarının yanı sıra, enflasyonu önlemek için alınan engelleyici önlemler, son 12 ay içinde OECD bölgesinde gittikçe düşen ekonomik büyüme oranları ve artan bir işsizliğe sebep olmuştur." denilerek enerji ekonomilerinde yapısal değişiklikler yapılmasının ve enflasyoner akım kontrol altına alınmadan, sıkı parasal önlemlerin gevşetilmemesinin gerektiği kararına varıldı.

## GÖSTERGE

# Bazı saptırmalar

Arslan Başer KAFAOĞLU

*Yurdumuzda yürütülen faşist teröre karşı hükümet güçlerinin davranışı bir tuhaftır. Diyelim A Mahallesinde bulunan üç evi gözüne kestiren faşistler, o mahalleye baskın yaptılar. Güvenlik güçleri o mahallenin ilericilerle dolu olduğunu ve bu nedenle faşist barınamayacağınıbile bile, mahalleyi yetmişlik ninesinden uyuyan bebeğine kadar gece uykusundan uyandırıp, evleri didik didik etmekte, gözüne kestirdiğini alıp götürmektedir. Faşistleri kovalama, izleme ikinci plana atılmaktadır. Faşist baskınla ölü ve yaralı veren mahalle (bu, köy de olabilir) bu felaketten sonra bir de güvenlik güçlerinin estirdiği terörle uğraşırlar. Bir çok yerde örneğin Ankara'da Çalışkanlar Mahallesinde, İstanbul'da 1 Mayıs Mahallesi'nde, Gültepe'de yaşayanlar, bu dramı bir kaç kez yaşamışlardır.*

*Bir ikinci tuhaf tutum, terör dedikleri olaylardan, güvenlik güçlerinin açıkça ve yalnızca gecekondu halkını sorumlu tutmalarıdır. Bunu açıkça belirtmeseler bile, uygulamalarından anlıyoruz. Büyük kentlerimizin gecekonduları, sürekli arama-tarama içerisindedirler. Sürekli faşist baskınlar içerisindedirler. Bu arada canını ve evini korumak için silah bulunduranlar yanmaktadırlar. Bir mahallede bazen 3-5 ateşli silah bulunmakta ve bu asayiş bültenlerine girmektedir. Oysa, gecekondu semtleri dışında arama yapsalar güvenlik güçleri belki daha çok silah bulacaklardır. Bir Moda'da, bir Maçka'da ya da Şişli'de canını korumak için, silah bulunduranların sayısının bir gecekondu semtindekilerden az olması için, hiç bir neden yoktur.*

* * *

*1960'da Devrimin 27 Mayıs'ta bir avuç CHP (hatta Yassıada mahkemelerindeki savunmalarda TKP) taraftarı eliyle yapıldığı propaganda edilirdi. Bu savı desteklemek için tutucu DP liderlerini kurtarmak için Altındağ, Zeytinburnu, Gültepe gecekondularının Ankara, İstanbul ve İzmir kent merkezlerine yürüyüp eylem yapacakları ileri sürülürdü. Nitekim bu gecekondu semtlerinde bu niyetler olmasa da, halkın sağ partileri tuttuğu bir gerçekti. Geçmişte sağ partiler ve onların yandaşlarınca yönetilen gecekondu halkı bir "karabasan" gibidir. Halk cephesini seçmiş ve vaadlere, baskılara karşı bu cephesini korumuş, ilerletmiştir. Geçmişte oy deposu olarak bakılan gecekondulara, şimdi bir başka gözle bakılıyor. Bu gözle bakılınca da "sınıf savaşı" yürütülüyor diye solu suçlayanlar, sınıfsal bir güvenlik politikası izliyorlar.*

* * *

*İktidar ve kalemşorlarının bir diğer yutturmacası, hareketi bir yandan TKP ve komünistlere, öte yandan bölücülere yüklemesi ve bunları birleştirip özdeşleştirmesidir. Komünizmin bölücü olduğunu iddia etmek herhalde bizim ülkenin sağcılarına ve faşistlerine özgü bir propaganda biçimidir. Bir batılı gazeteciye "komünistler halkı bölmeye uğraşıyorlar" deseniz, size gülerler. Halka birleşin diyenler komünistlerdir, bizim ve dünyanın bildiği... Marks, zamanında "İşçiler Birleşiniz" ile ayrı ve daha güncel bir hal almıştır. Hele CHP'yi bir yandan "enternasyonele girmek" ve öte yandan "bölücülükle" suçlamanın mantıksal bir tabanı olamaz.*

*Hele sol güçlerin, ülkede etkinliği azalmış bir TKP ile, özdeşleştirilmesi gerçeklerin tam anlamıyla ters yüz edilmesidir. Halkın baskılara tepkisini ve savunmasını ve bundan doğan olayları bir yandan TKP'ye, öte yandan bölücülüğe bağlamanın bir taktiğe dayalı açıklaması vardır: Halka ve yurduna bağlı olanlara karşı, bağımsızlık ve bölünmezlik konusunda, duyarlı ve Anayasa'ya göre siyaset dışı kalma zorunda bulunan, etkin güçleri Anayasa dışı uygulamalara çekme istemi...*

* * *

*Atatürkçülük diye gece gündüz bağıranlar şunu anımsamalıdırlar: Atatürk'ü İttihatçılardan ayıran en belirli çizgi, iktidarın kurumları ve güçleri itmeye çalıştığı çizgidir. Ülkedeki siyasal güçler ve bu güçler arasında hala–ne kadar sinsiler de– büyük önemi olan CHP'nin her düzeydeki yöneticileri bu gerçekleri dikkatle yalanlardan ayırmalıdırlar.*

## GÜNÜN GÖZLEMİ

# Nelere sevinir olduk

Demirtaş CEYHUN

Toplumumuzun yetiştirdiği gerçekten yiğit insanlardan biri olan Dişçi Sevinç Özgüner'in evini önceden saptıyorlar. Hatta eve girme provası da yapıyorlar, evde olmadıklarını kesin bildikleri bir gece. Her türlü bilgi toplanıp, infaza karar verildiği günün akşamı da bir kez daha telefonla araştırıyorlar. Bir yakınlarının adını söyleyip, "Akşam gezmesine size geleceğiz, evde misiniz?" diye soruyorlar. Sabaha karşı saat üç sıralarında da cani köpekler gerçekten geliyorlar. Apartman kapısını nasıl açıyorlar, kimse bilmiyor. Biz polisiz diyerek zili çalıyorlar. Kapının açılmadığını görünce de, ellerindeki levyelerle kapıyı kanırta kanırta kırmağa başlıyorlar. Daha yeni elden geçirilmiş, onarılmış, çift kilitli, demir sürgülü, zincirli birkapının kırılması öyle kolay kolay bitiverecek bir iş değil. Gecenin o ölüm sessizliğinde, kanırta kanırta kırıyorlar. Bu korkunç gürültülere bütün apartman halkı ayaklanıyor. Karşı dairede oturanlar, dehşet içinde, hemen telefon ediyor Karakola. Üst katta oturanlar, pencereleri açıp avaz avaz bağırmağa başlıyor "İMDAAAT!.. AŞAĞIDA ADAM BOĞAZLIYORLAR!.." diye. Cani köpeklerin aşağıda bekleyen erketeleri, bağıranlara silahla karşılık veriyor, ateş edip susturuyor onları. Ve İstanbul'un göbeğinde, Mecidiyeköy'de, Ali Sami Yen Stadı'nda üstlenmiş Sıkıyönetim birliklerine, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Birinci Şube Müdürlüğü'ne birkaç yüz metre ötede, bağıra bağıra boğazlanıyor iki yiğit insan. Biri ölüyor, biri ağır yaralanıyor. Evinin içinde. Gece yarısı, yatağında. Canını korumak için kaçtığı mutfağında. Faşist katiller bütün mahallelinin gözlerinin önünde kaçıyor ve yakalanamıyor. Katiller alay edermiş gibi, cinayetten birkaç saat sonra telefonla da soruyorlar sonucu.

Bunca yetkilinin, bunca sorumlu, "Demokrasi, Devlet, Özgürlükçü yönetim" filan diyen bunca politikacının kılı bile kıpırdamıyor.

30 Mayıs günü öğleyin, herkesin sokakta olduğu bir saatte, 14 sularında, gene birkaç faşist katil CHP Adana Merkez İlçe Başkanı Fevzi Ciritçi'nin, kentin göbeğinde, Dörtyolağzı'ndaki muayenehanesine ellerinde otomatik tüfeklerle dalıyorlar ve Başkan Fevzi Ciritçi'nin yanında çalışan işçi Muzaffer Arat'la birlikte, tedavi için doktoru bekleyen müşteriler Cavit Kavar, Abdullah Ekici ve Levent Sanver'i gözlerini dahi kırpmadan tarıyorlar. Yüzünü bile tanımadıkları Fevzi Ciritçi'yi de öldürdüklerini sanarak ellerinikollarını sallayarak kaçarlarken, sokakta kendilerine mani olmak isteyen iki inzibat erine de çeviriyorlar tüfeklerini ve erlerden biri orada şehit oluyor, ötekisi ise ağır yaralanıyor. Çevreye ölüm yağdıran faşist canilere ise kimse müdahale edemiyor. Gündüz gözüyle kaçıp hemen yakınlardaki Ülkü-Bir binasıyla MHP İl Merkezi'ne saklanıyorlar.

Bu faşist canilerin haber bültenlerindeki adları ise, gene "kimlikleri tespit edilemeyen teröristler".

CHP Adana İl Başkanı Ahmet Albay'ın öldürülmesinin üzerinden daha acısı küllenecek kadar bile bir zaman geçmemişken, bu kez de CHP Merkez İlçe Başkanı Fevzi Ciritçi'nin bu korkunç cinayetten tesadüfen kurtulmuş olması bahane edilip, seviniliyor ve kimsenin kılı bile kıpırdamıyor.

Çorum'la, Merzifon'la, telefon bağlantıları dahi kesiliyor günlerce. Orada yakınları bulunanlar kan ağlıyor. İnsanlar, güya sokağa çıkma yasağının da bulunduğu bir sıra, faşistlerce bağırta bağırta boğazlanıp, cesetleri inşaatlara atılıyor... Kimsenin gıkı çıkmıyor. Kılı kıpırdamıyor.

İşin daha da acı yanı, göz önündeki bunca korkunç gerçeğe rağmen, Can Pulak adlı adam ise, Babıali'deki basın tröstlerinden birinin yarım milyon tirajlı bir büyük gazetesindeki köşesinde, 4 Haziran günü 8 bin kilometrelik gezimin raporunu veriyorum, Anadolu'daki CHP yöneticileri bölücü ve komünist militanlardan şikayetçi, bu düşüncenin aksine inanmış CHP'nin tavanındaki, bazı kişileri uyarıyorlar, "Keşke tabandaki bu yurtsever görüş, CHP'nin her kademesine ve tamamına hakim olsa da komünist ve bölücü militanlar sahipsiz ve desteksiz kalsalar. Herkes bunu arzuluyor, bekliyor ve görmek istiyor şimdi." diye yazabiliyor.

Can Pulak adlı bu adamın yazısını okuyunca, inanın gazeteciliğimden, yazarlığımdan utandım. ETKO'lu, TİTKO'lu, Ülkü-Bir'li, MİSK'li, MHP'li faşist komandolar günlerdir ülkeyi bir kan gölüne çevirirlerken, onlardan tek söz olsun etmeden, bunlar yazılabilsin ha?.. Gerçekten utanç verici...

Öte yandan, bugün sabah, gazetelerde, MSP'nin AP azınlık hükümetinden kerhen desteğini çekmeye kararverdiğini okuyunca, elimde değil, sevindim. Hey yarabbim... Nelere sevinir olduk...



Levent TAŞÇIOĞLU

Bağımsızlık, Demokrasi toplumsal ilerleme ve ileri demokratik Türkiye mücadelesinde faşistlerce katledildi.

Anısı yaşıyor.

Kimya, Edebiyat, yerbilimleri, Vatan Mühendislik ve Ticari Bilimler Fakültelerinden İlerici Öğretim Üyeleri Çalışanları ve Öğrenci Arkadaşları

Demokrat:260

## Merkez işyerinde çalışan 500 işçi kamplara sürüldü

# MTA'ya bağlı işyerlerinde çalışma düzeni fiilen ortadan kaldırıldı

● İlerici uzmanlar ve işçi sürgünlerinin yanı sıra tüm daire başkanları servis şefleri ve başarılı bölge müdürleri görevden alındı

ANKARA (DEMOKRAT)

MTA Orta Anadolu 3. Bölge Müdürlüğü'nde çalışan 78 işçinin imzasıyla yayınlanan bildiride, MTA Enstitüsü Genel Direktörlüğü ve emrinde çalışanların, "MTA işyerlerinde çalışma düzeni diye bir olayı atama ve sürgünler yoluyla ortadan kaldırdıkları" bildirildi.

Görüşmelerde sürekli olarak düzenli üretimden, işçiler arasında birlik, dostluk ve güven temeline dayanan ilişkilerden yana olduklarını ispatladıklarını bildiren işçiler, buna karşın işverenin Enstitüye asker çağırarak, işçilerle, erleri karşı karşıya getirmeye çalıştığını kaydettiler.

İlk olarak genel direktör yardımcısı konumundaki ilerici uzmanlara yol verildiğini belirten işçiler, bunu, tüm daire başkanları, servis şefleri ve başarılı bölge müdürlerinin işten alınmasının takip ettiğini ifade ettiler.

Çorlu Bölge Müdürü'nün gelir gelmez, Dev Maden-Sen üyelerini tehdit ettiğini, ancak gereken cevabı aldığını açıklayan MTA Orta Anadolu 3. Bölge Müdürlüğü işçileri bildirilerinde özetle şöyle dediler:

"Sivas'da MTA-İş'li bir avuç faşist, bölge müdüründen destek alarak işçilere saldırmaya yeltendi. Bu girişim de fiyaskoyla sonuçlandı. Adana'ya faşist harekete mevzi kazandırması için gönderilen zat şimdi sessiz bırakılmıştır."

MTA Merkez işyerinde çalışan 500 işçinin kamplara sürüldüğünü de ifade eden işçiler, faşistlerin Konya'da, üyeleri Şükran Kuru'yu karnındaki 7 aylık bebesiyle öldürdüklerini hatırlattılar.

İşçiler açıklamalarının son bölümünde istemlerini şöyle dile getirdiler:

"—Bölgelerde işçilerin iş güvencesi sağlanmalı, işçiler kamplara gönderilmemelidir.

— Çeşitli yerlerde yoğunlaşan idari baskı derhal son bulmalıdır.

— Kamplardaki işçiler merkeze çağırılmalıdır.

— Memur ve kılıflar altında işe alınan faşistler atılmalı yeni işçi alınmamalıdır.

— Kıyımlar ve görevden almalar sona ermelidir.

— Şoförlerin üzerinde yoğunlaşan baskılar sona ermelidir."

## KONYA BELEDİYE BAŞKANVEKİLLİĞİNE CHP'Lİ YAMANER SEÇİLDİ

KONYA (A.A.)

Konya Belediyesi'nde açık bulunan başkanvekilliğine Belediye Meclisi'nin CHP'li üyelerinden Ahmet Yamaner seçildi.

Ahmet Yamaner'in Belediye Başkanvekilliği'ne, MSP'li Belediye Başkanı ile CHP'li Meclis üyelerinin ortak hareket etmesiyle seçilmesi üzerine Belediye Meclisi'nin AP'li ve MHP'li üyeleri ortak bir açıklama yaparak Belediye Başkanı Mehmet Keçeciler'in tutumunu kınadılar.




DİSK üyesi Petkim-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Pfizer işyerinde bir süre önce grevin Bakanlar Kurulu tarafından ertelenmesinden sonra şimdi de anlaşma sağlanarak toplu sözleşme imzalandı. İşçiler,"Hükümet grevi erteleyince biz çalışmaya başladık. Sendika bize sahip çıktı diyemiyoruz" dediler.

## Denizli Emniyet Müdürü hakkında işkenceden sorumlu olduğu gerekçesiyle soruşturma açıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Bir süredir yoğun bir biçimde meydana gelen işkence olaylarından ötürü halk arasında "Allahsız Sami" diye isim yapan Denizli Emniyet Müdürü Sami Alhan hakkında, işkencelerden sorumlu olduğu gerekçesiyle soruşturma açıldı.

Denizli Valiliği tarafından hakkında adli ve idari soruşturma açılan Sami Alhan ile ilgili olarak önceki günlerde bir basın toplantısı yapan Denizli CHP Milletvekili Mustafa Gazalcı, Denizli'de yapılan işkenceleri bir bir anlatmış ve işkencelerin Denizli'nin çıkışındaki Trafik Müdürlüğü'nde yapıldığını söylemişti.

## Büyük Samsun Oteli Özel İdare'ce işletilecek

SAMSUN (THA)

Samsun İl Genel Meclisi'nin yaptığı olağanüstü toplantıda, bir süreden beri kapalı bulunan Büyük Samsun Oteli'nin özel idarece işletilmesine karar verildiği bildirildi.

Yapılan toplantıda daha önce Emek Turistik Tesisler Limited Şirketi tarafından işletilen otelin, hazırlanan şartname ile ihaleye çıkartılmasının reddedildiği, ancak, bir resmi kurum aracılığıyla kiraya verilmesinin, mümkün olmadığı takdirde de Özel İdarece işletilmesinin karara bağlandığı öğrenildi.

6 ay kadar önce zarar ettiği gerekçesiyle kapatılan 232 yataklı ve 1 milyar lira değerin'deki otelin bir kısım eşyalarının bakımsızlıktan yıprandığı da edinilen bilgiler arasında.

## Mimarlar Odası Genel Sekreteri Gürsu:

# "Metro projesi politik çıkar aracı olmamalı"

ANKARA (DEMOKRAT)

TMMOB Mimarlar Odası Genel Sekreteri Tevfik Gürsu metro projesinin kitlelerin ulaşım sorununun en az maliyetle ve en kısa sürede çözülmesine olanak sağlayamayacağını belirterek, "metro projesi seçim sloganı ve politik çıkar aracı olmaktan kurtarılmalıdır" dedi.

Metro projesinin yüksek standartları, seçilen yüksek gelirli gruplar yararına olacağı görüşünü savunan Mimarlar Odası Genel Sekreteri Gürsü, "Dışa bağımlılığı en aza indiren, dar gelirli emekçi kesimlere öncelik sağlayan bir ulaşım sistemi ilkesiyle önerilen metro projesi değiştirilmelidir" şeklinde konuştu.

Daha az maliyet ve daha kısa sürede, hafif yaylı sisteme yönelinebileceğini kaydeden Gürsu özetle şunları söyledi:

"Aşırı maliyetlere ulaşan metro inşaatlarından vazgeçerek hafif raylı sistemlere yönelen, dünyanın pek çok kentinde uygulanan bu yaklaşımla, önerilen metro projesinin maliyetiyle en az beş kat daha yaygın bir hafif raylı sistem 2-3 yıl içinde kentlilerin kullanımına açılabilecektir. Tüm bu nedenlerle Ankara metrosu projesi bir seçim sloganı ve politik çıkar aracı olmaktan kurtarılmalı, proje değiştirilerek, kente, kat kat üstün hizmet üretecek, kent çevresinde tramvay olarak işletilecek bir hafif raylı sistem projesi uygulamaya konulmalıdır."

## TÜRK VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ BELİRLENDİ

ANKARA(DEMOKRAT)

Türk Veteriner Hekimler Birliği Merkez Konseyi seçimlerinden sonra Yönetim Kurulu üyelerinin görev bölümünü yaptığı bildirildi. Gazetemize gelerek bir açıklama yapan Konya CHP Millet vekili Yücel Akıncı, seçimlerde yolsuzluk yapılmadığını, ayrıca kesinlikle MHP. MSP ve AP'lilerle ittifakın sözkonusu olmadığını belirtti.

Genel Kurul sonrasında, Türk Veteriner Hekimler Birliği Başkanlığına, Yücel Akıncı'nın, 2. Başkanlığa, Selahattin Enhos'un Genel Sekreterliğe de İlhan Gürcan'ın getirildiği öğrenildi.

## ÖNCE BAKANLAR KURULU GREVİ ERTELEDİ, SONRA DA ANLAŞMAYA VARILDI

# Pfizer işçileri toplu sözleşmeyi beğenmedi

● İşçiler, imzalanan toplu sözleşmeden memnun olmadıklarını söylerken, Petkim-İş Başkanı, "Bugün Türkiye'de en iyi toplu sözleşmeyi imzalayan tek işyeri Pfizer'dir." dedi.

HABER MERKEZİ

DİSK üyesi Petkim—İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Pfizer işyerlerinde, bir süre önce başlatılan grevin Bakanlar Kurulu tarafından ertelenmesinden sonra şimdi de anlaşma sağlanarak toplu sözleşme imzalandı. Kendileriyle görüştüğümüz işçiler toplu sözleşmeyi beğenmediklerini bildirdiler.

İmzalanan toplu sözleşme için Petkim—İş Sendikası Başkanı, "toplu sözleşme başlamadan önce, içinde temsilcilerin de bulunduğu 27 kişilik bir komite kuruldu ve taslak hazırlandı. Bugün Türkiye'de en iyi toplu sözleşmeyi imzalayan tek işyeri Pfizer'dir" dedi.

İşçilerin imzalanan toplu sözleşmeden memnun olmadıklarını söylemeleri üzerine görüşlerini aldığımız bir sendika yetkilisi, "Aslında işyerindeki bazı temsilciler, işçiler, ve sendika arasında siyasi bir sürtüşme var. Onlar bazı sendikalara üye olmak istedikleri için bu toplu sözleşmeyi beğenmiyorlar" şeklinde konuştu.

Öte yandan Pfizer işçileri imzalanan toplu sözleşmeden memnun olmadıklarını bildirirken, işçi temsilcileri de sözleşmeyi ancak imzalandıktan sonra gördüklerini söylediler.

Sendikanın kendilerine sahip çıktığını söyleyemeyeceklerini belirten Pfizer işçileri, imzalanan toplu sözleşme ile ilgili görüşlerini şöyle açıkladılar:

"Hükümet grevi erteleyince biz çalışmaya başladık. Sendika bize sahip çıktı diyemiyoruz. Sendikanın zorlaması nedeniyle saat ücretlerine birinci yıl 60, ikinci yıl 70 lira zam yapılmasını, kıdem tazminatının da 65 gün üzerinden hesaplanmasını kabul etmek zorunda kaldık. Yapılanların tamamı göstermelik. Toplu Sözleşme Daire Başkanı Eşref Okumuş, alınan hakların çok iyi olduğunu, Türkiye'de başka hiçbir işyerinde bu olanakların olmadığını söyledi durdu. Ancak daha önce işveren asgari ücretle çalıştırdığı için, ortalama ücretler 8-9 bin lira oldu. Daha önceki sözleşmede yer alan 5 günlük mazeret izni de şimdi belgeye bağlandı. Kıdem tazminatından askere gidenler yararlanabiliyor. Bu arkadaşlarımızın askerlik dönüşü yeniden işbaşı yapmaları konusu da açıklık kazanmış değil. Zira toplu sözleşmede askerden dönenler için 'münhal yer varsa işe alınabilir' diye bir madde var"

## BİR BABÜR ÜNSAL VAR İDİ

Yaşar GÖREN

— 4 —

● "Öldürülen bütün ilerici ve devrimcilerin katilleri bulunmalıdır. Babür Ünsal'ın geçici görevle yurt dışına gidişi, devlete bu görevini unutturamaz"

● "Trafik Bölge Müdürlüğü'ndeki işkence "yuva"sı dağıtılmalıdır. İşkenceye bulaşmış bütün polisler görevinden alınmalıdır"

● "Halkın üzerindeki devlet terörü son bulmalıdır. Cinayetlere ve işkencelere katkıda bulunan tüm yönetici ve görevlilerden hesap sorulmalıdır."

# Kayseri halkı geçmişi unutmuyor

Kayseri'li parlamenterler Ziya Müezzinoğlu, Mehmet Yüceler ve Mehmet Gümüşçü 17 Nisan'da basına bir açıklama yaparak ÜYD'li militanların İbrahim Bostancı, İhsan Aygün, Nazım Özbahar, Ahmet Şahiner, Necati Eskici, Necdet Çeper, Ayla Çelikdağ, Zeliha Ermut, Nurdan Kebçılar, Nazmiye Tunç, Ali Menekşe ve Yücel Kara adlı öğretmenleri dövdüklerini hatırlatarak, Ünsal'ın şoförünün olaylarda aktif olarak faşistler safında görev aldığı için tutuklandığını söylediler. CHP'li parlamenterler ayrıca Babür Ünsal için "Militan Vali" sıfatını kullandılar.

Eski adı ÜGD yeni adı ise ÜYD olan Ülkü Yolu Derneği hemen ertesi gün ve Vali Babür Ünsal'dan daha atik davranarak CHP'li parlementerleri "yalanladılar". ÜYD'liler yaptıkları açıklamada şunları söylediler:

"Liselerden ÜYD'ye zorla kaydettirilmiş 20 öğrenci göstersinler, vermiş olduğumuz sözümüzü yerine getireceğiz. İspatlayamadıkları takdirde anarşinin, komünizmin, bölücülüğün, tahrik ve kışkırtmanın odak merkezi olduklarını göstermiş olurlar"

Bu yalanlamadaki mantık ve zeka düzeyi, gerçekte insanı duygulandıracak (!) kadar yüksekti, ama ilginç olan nokta Vali Babür Ünsal'ın yerine ÜYD'nin kendinde cevap hakkı görmüş olması idi.

### İKİNCİ ŞUBE RAPORLARI

Kayseri Emniyet Müdürlüğü İkinci Şubesi tarafından hazırlanan olay raporları, aslında halka yönelik sindirme ve yıldırma eylemlerinin boyutlarını gösteriyordu. Gerçi bu olaylar sıradan olaylar sayılıyor ve ölüm olmadığı taktirde basına yansımıyordu. Ama eylemlerin halkın üzerindeki etkileri gerçekten ürkütücüydü. Kimse sokağa çıkmak istemiyordu. Hele geceleri sokaklar tamamen ıssızlaşıyor, ama faşist çeteler köşe başlarında sokak aralarında ve caddelerde nöbet tutuyorlardı. Vali ilde yoğun olaylar olduğunu yalanlıyor, ama ikinci şube raporları da valiyi yalanlıyordu. Bu raporlardan bir kısmını yazımıza aldık:

5.5.1980 günü saat 21 sıralarında ilimiz Yavuzlar Mahallesi'nde oturmakta olan ve Argıncık Lisesi'nde öğretmenlik yapan Ahmet Demirel'in evine meçhul şahıs veya şahıslarca silahla ateş edilmiştir. Olayın failinin tesbit ve yakalanmasına çalışılmaktadır.

6.5.1980 günü saat 17 sıralarında ilimiz Sümer Bez Fabrikası lojmanları önünde, Sümer Fabrikası işçilerinden Ali Türkelli ve Hasan Göç 6-7 kişilik bir grubun saldırısına uğrayıp darp edilmişlerdir. Olayın sanıklarının tespit ve yakalanmasına çalışılmaktadır.

6.5.1980 günü saat 23.45 sıralarında ilimiz Yavuzlar Mahallesi'nde oturup Karsu'da işçi, Hasan oğlu, 1946 doğumlu Yüksel Şimşek'in evine meçhul şahıs veya şahıslarca silahla ateş edilmiştir. Hasarla sonuçlanan olayın failinin tespit ve yakalanmasına çalışılmaktadır.

6.5.1980 günü saat 03.00 sıralarında ilimiz Kurtuluş Mahallesi'nde Mehmet oğlu, 1953 doğumlu Bekir Doğun'un Kahvehanesine meçhul şahıslar tarafından patlayıcı madde atılarak, hasara sebebiyet verilmiştir. Olayın failinin tespit ve yakalanmasına çalışılmaktadır.

4.5.1980 tarihinde ilimiz Gültepe Mahallesi'nde saat 20.30 sıralarında evlerine gitmekte olan Kayseri Akşam Lisesi öğrencisi, 1957 doğumlu Nihat Tok ile Ticaret Lisesi son sınıf öğrencisi 1963 doğumlu İrfan Koçak meçhul şahıslar tarafından silahla yaralanmışlardır. Olayın faillerinin tespit ve yakalanmasına çalışılmaktadır.

Bunlar Kayseri'de olan ve günlük basının sayfalarında yer ayırmadığı gündelik olaylardı. Saldırıya uğrayanlar CHP'liler, sıradan insanlar, devrimciler ve özellikle Tunceli'lilerin oturduğu mahallelerdi.

### VALİ ÜNSAL GİDİYOR

CHP İl Başkanı Mustafa Kulkuloğlu'nun ölümü Kayseri için bir dönüm noktası oldu. Kulkuloğlu'nun ölümüyle hem CHP o ağır yapısını şöyle bir kımıldattı, hemde AP azınlık iktidarı Kayseri'de işlerin böyle gitmeyeceğini kavradı. Vali Babür Ünsal uyduruk bir görev icad edilerek yurtdışına gönderilirken, Kayseri halkı yeni bir bekleyişin içine girdi.

Kayseri Halkı, Ünsal'ın ayrılması ile işlerin bitmediğini ve yapılanların unutulmadığını söylüyor. Ardından bir dizi talep öne sürüyor:

"Öldürülen bütün ilerici ve devrimcilerin katilleri bulunmalıdır. Babür Ünsal'ın geçici görevle yurtdışına gidişi devlete bu görevini unutturamaz. Trafik Bölge Müdürlüğü'ndeki işkence yuvası dağıtılmalıdır. İşkenceye bulaşmış bütün polisler görevinden alınmalıdır. Halkın üzerindeki devlet terörü son bulmalıdır. Cinayetlerin tertipleyicileri ve uygulayıcılarından ve tutumları ile cinayetlere ve işkencelere katkıda bulunan tüm yönetici ve görevlilerden hesap sorulmalıdır."

Kayseri halkının talepleri kısaca böyle. Bu taleplerin yerine getirilmesini bekliyor şu an. Çünkü Kayseri halkının faşist kurşunlara hedef olan 30'a yakın evladı katledilmiştir ve yüzlerce evladı işkenceye uğratılmıştır. Kısacası, Kayseri halkı geçmişi unutmuyor, unutamıyor....

— BİTTİ —

## Denizli ve Osmaniye cezaevlerindeki olaylarda 2 kişi öldü 4 kişi yaralandı

# İzmit'te faşistlerin harç makinasına attığı işçi öldü

HABER MERKEZİ

Faşistler İzmit'te şantiyede çalışan bir devrimci işçiyi çalıştığı bir sırada harç makinesine atarak öldürdüler. Osmaniye ve Denizli cezaevlerinde meydana gelen olaylarda iki hükümlü öldürüldü, 4 hükümlü yaralandı. Suluova'da iki kişinin öldürülmesinden sonra sokağa çıkma yasağı konurken Çorum'da faşistlerin saldırısını halkın boşa çıkarmasından sonra güvenlik kuvvetleri tutuklananların sayısının 110 'a çıktığını açıkladı. Trabzon' da iki öğrenciyi öldürüp 12 öğrenciyi yaralayan faşistlerden biri daha tutuklanırken Konya'da bir eczaneye bomba atan iki faşist olaydan sonra yakalandı. Malatya'da bir taksi şoförü, öldürüldü.

Demokrat Haber Merkezine ulaşan haberlere göre olaylar şöyle gelişti.

### İZMİT'TE FAŞİSTLER BİR İŞÇİYİ HARÇ MAKİNESİNE ATARAK ÖLDÜRDÜ

İzmit'teki İpraş'ın Tekfen Şantiyesinde çalışan Ekin Akbal adlı bir devrimci işçinin harç makinesinin kasıtlı olarak çalıştırılması sonucu parçalanarak öldürüldüğü öne sürüldü. Yetkililer olayın iş kazası sonucu meydan geldiğini söylerken, Ekin Akbal'ın arkadaşları ise olayın kaza değil, faşistler tarafından bilinçli olarak planlanan ve düzenlenen bir katiam olduğunu öne sürdüler. Arkadaşları, Akbal'ın başını harç makinesine soktuğu sırada faşistlerin makineyi çalıştırdıklarını söylediler.

Öte yandan yetkililer olayın bir iş kazası olduğunu öne sürmelerine karşın olaydan sonra 4 faşisti gözaltına alarak soruşturmaya başladıkları öğrenildi.

### DENİZLİ CEZAEVİ'NDE BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ, 2 KİŞİ YARALANDI

Denizli Cezaevi'nde meydana gelen olayda bir hükümlü öldürüldü. Olayda iki hükümlü de ağır yaralandı.

Denizli Valisinden alınan bilgilere göre: Kapalı Cezaevi'nin ana koğuşunda henüz anlaşılamayan bir nedenle 20 yıla hükümlü Ali İsa Canverdi kesici bir aletle öldürüldü. Ahmet Çetin ve Halil Demirol adlı hükümlüler ise ağır yaralandı. Yaralıların Denizli Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı açıklandı.

Vali Musa Atik, olayın mahkumlar arasındaki bir kavga sonucu meydana geldiğini, güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi ile olayın daha da büyümesinin önlendiğini söylediler. Bu arada olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü ve olayın nasıl başladığının araştırıldığı açıklandı.

### CEZAEVİNDEN KAÇMAK İSTEYEN 3 KİŞİDEN BİRİ ÖLDÜRÜLDÜ

Osmaniye Kapalı Cezaevi'nden kaçmak isteyen 3 kişiye güvenlik kuvvetlerinin müdahale etmesi üzerine bir kişi öldü, iki kişi ise yaralandı. Yetkililerin verdiği bilgiye göre, cezaevinden kaçmak isteyen üç kişiye jandarmaların açtığı ateş sonucu Dede Genç adlı kişi öldü, Ahmet Ayranlık ve Abdulkadir Pozan ağır yaralanarak Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındılar.

### SULUOVA'DA İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI İLAN EDİLDİ

Suluova'da çıkan silahlı çatışmada iki kişi öldü. Silahlı çatışmanın ardından ilçede durumun gerginleşmesi üzerine sokağa çıkma yasağı konuldu. Olaylar üzerine Suluova'ya gelen Amasya Valisi Abidin Coşkun şu bilgileri verdi:

"Suluova'da olaylar, iki grup arasında dün akşam başladı. Sağ ve sol görüşlü gruplar arasında çıkan tartışma kısa sürede silahlı çatışmaya dönüştü. Çatışmada Ramazan Anar olay yerinde öldü. Çatışma sırasında 7 yaşlarında Akın Yanılmaz adlı bir çocuk da hayatını kaybetti. Çatışmada 4 kişi çeşitli yerlerinden yaralanarak Suluova Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı."

Vali Coşkun İlçede durumun gerginleşmesi üzerine sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini söyledi. Ve güvenlik kuvvetlerinin çeşitli operasyonlara giriştiğini belirtti. Vali Coşkun, çatışma sırasında ölen Ramazan Anar'ın hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunduğunu ve üzerinden Kalaşinkof marka bir otomatik tüfek ile bir tabanca çıktığını öne sürdü. Amasya Valisi Coşkun, Suluova'da meydana gelen olaylarla ilgili olarak, çok sıkı güvenlik önlemlerinin alındığını, askeri birliklerden yardım geldiğini belirtti ve olaylarla ilgili olarak 10 kişinin gözaltına alındığını söyledi.

Çatışma sırasında ölen Ramazan Anar'ın siyasi görüşünün belirlenemediği, ancak olayın Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra faşistlerin Çorum ve Merzifon'da giriştikleri saldırıların bir parçası olduğu öne sürüldü.

### ÇORUM'DA TUTUKLANANLARIN SAYISI 110'A ÇIKTI

Çorum'da tutuklananların sayısı 110'a çıktı. Çorum Cumhuriyet Savcısı Ertem Türker, olayların büyük ölçüde durduğunu belirtirken faşistler saldırılarını sürdürdüler ve köylere yöneldiler.

Çorum'lu yurttaşlar kentte ikinci bir Maraş olayının yaratılmak istendiğini belirterek saldırılara karşı barikatlarda beklediklerini söylediler. Milönü bölgesinin çevresinde taşlar, ağaçlar ve varillerle kurulan barikatların ve duvarların üzerlerinde "Çorum Faşistlere Mezar Olacak", "Direnecek Halkımız, Susmayacak Silahımız", "Yaşasın Halk Savaşı" gibi sloganlar görüldü. Geceleri sokağa çıkma yasağına karşın faşistlerin saldırılarını sürdürdükleri, saldırılara karşı kurulan barikatların gerisinde ise silahlı kişilerin nöbet bekledikleri gözlendi.

Çorum'da ikinci bir Maraş yaratmayı başaramayan faşistlerin çevre köylere yöneldikleri, çatışmaları şimdi de köylerde sürdürmeyi kararlaştırdıkları bildirildi.

### SAĞMALCILAR CEZAEVİNDE TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLER AÇLIK GREVİNE BAŞLADI

Sağmalcılar Ceza ve Tutukevi'ndeki devrimci hükümlü ve tutuklular adına yapılan bir açıklamada, bir süre önce ölen Mehmet Osman Önsoy ve Hakkı Korgu'nun işkencede öldürüldüğü ileri sürüldü ve bu nedenle açlık grevine başlandığı bildirildi.

Açıklamada ayrıca, tahliyeler güvence vermediği için mahkemeye çıkılmayacağı ve diğer cezaevlerindeki devrimcilerin kendilerini desteklemeleri istendiği belirtildi.

● Üsküdar, Sultantepe semtinde faşistler bir devrimciyi yaraladılar. Adının Zekeriya Filiz olduğu belirlenen yaralının Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne kaldırıldığı bildirildi.

● Ümraniye'de bulunan NETAŞ Fabrikası'nda işçilerin önceki gün faşistlerin bildiri almak istemeyen işçilere saldırması ve ateş açmasını protesto için başlattıkları işi bırakma eylemi sona erdi. Faşistlerin bildiri dağıtmak istemeleri ve bunu protesto eden işçilerin üzerine ateş açmaları üzerine, NETAŞ'ta Maden-İş üyesi işçiler direnişe geçmişlerdi. NETAŞ işçilerinin işi bırakma eylemleri dün saat 15.00'de sona erdi.

● Murat Güven ve Osman Nuri Koçak adlı sol görüşlü kişilerin yakınları, Güven ve Koçak'ın 10 gün önce oturdukları çay bahçesinden polislerce alındıklarını belirterek, o günden beri kendilerinden haber alamadıklarını söylediler. Yakınları Güven ve Koçak'ın sağlık durumlarından endişe ettiklerini bildirdiler.

● Çağlayan Pamuk Sokak'ta bulunan bir atölyede çalışan sağ görüşlü Mahir Turhal, işyerinde kimlikleri saptanamayan silahlı iki kişi tarafından öldürüldü. Silahlı kişilerin olaydan sonra kaçtıkları, soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

### TRABZON'DA ÖĞRENCİLERİ KURŞUNLAYAN FAŞİSTLERDEN BİRİ DAHA YAKALANDI

Trabzon'da birsüre önce sınava giden Eğitim Enstitüsü öğrencileri üzerine yaylım ateşi açan faşistlerden biri daha yakalandı. Bilindiği gibi, saldırı sırasında devrimci öğrencilerden ikisi ölmüş, 12'si de yaralanmıştı. Olayın sanıkları olan Mehmet Zeki Yılmaz, Mehmet Fatih Uygun, Yaver Eyüboğlu ve Cemalettin Eyüboğlu adlı Fatih Eğitim Enstitüsü öğrencileri olan faşistler yakalanmıştı. Son olarak Necati Aydoğdu adlı bir faşistin daha yakalandığı ve tutuklandığı bildirildi.

Olayla ilgili olarak 3 faşistin daha arandığı öğrenildi.

● Öte yandan Trabzon Havaalanı yakınında faşistler Karadeniz Teknik Üniversitesi devrimci öğrencilerinden Ayhan Turan ile Erkan Dilaver'e 61.AP.181 plakalı otodan yaylım ateşi açtı. Olayda Erkan Dilaver'i . ağır, Ayhan Turan hafif yaralandı. Yaralılar Numune Hastanesinde tedavi altına alındılar.

### SEYDİŞEHİR'DE 8 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Konya'nın Seydişehir ilçesinde Seyit Harun Camii yanında gösteri yaptıkları öne sürülen bir grup yolda yürüdükleri bir sırada güvenlik kuvvetleri tarafından dağıtılmak istendi. Bunun üzerine çıkan olayda polis otosunun taşlandığı bildirildi. Daha sonra gösteri yaptıkları ve polis otosunu taşladıkları öne sürülen sol görüşlü 8 kişi gözaltına alındı.

● Akşehir'de sol görüşlü Mustafa Kahvecioğlu'na ait eczaneye iki faşist tarafından bomba atıldı. Gece geç saatlerde meydana gelen olayda can kaybının olmadığı, maddi hasar meydana geldiği öğrenildi. Patlamadan sonra yapılan araştırmada patlayıcı maddenin Mustafa Özalp ve Halil Yılmaz adlı iki faşist tarafından atıldığının belirlendiği açıklandı.

### MALATYA'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Bir taksi içinde tabancayla vurularak öldürülmüş bir kişi bulundu. Öldürülen kişinin kimliğinin Ömer Arslan olduğu ve taksi şoförlüğü yaptığı açıklandı. Olayla ilgili soruşturmaya başlandığı bildirildi.

### AYAŞ YETİŞTİRME YURDU MÜDÜR YARDIMCISI ÖĞRENCİLERE SALDIRDI

Ayaş Yetiştirme Yurdu'nda Yurt Müdür Yardımcısı Hikmet Uludoğan'ın tabancayla ateş açtığı, olay sırasında Müdür Atılgan Doğan'ın ayağından hafif yaralandığı öğrenildi. Olaydan sonra 21 öğrencinin gerekçesiz olarak gözaltına alındığı öne sürüldü. Ayaş Jandarma Karakolu'na giden öğrenciler can güvenliklerinin sağlanmasını istediler. Ancak öğrencilerin 21'inin güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındığı bildirildi.

### NAZİLLİ CHP İLÇE BİNASI TAHRİP EDİLDİ

Aydın Nazilli'de faşistler CHP ilçe binasına saldırdı. Gece geç saatlerde CHP ilçe binasına gelen faşistlerin ellerindeki taş ve sopalarla binanın cam ve çerçevelerini kırdıkları öğrenildi.

### KEŞAN'DA HÜSEYİN CEVAHİR İÇİN GÖSTERİ YAPILDI

Edirne'nin Keşan'ilçesinde kalabalık bir grup, Hüseyin Cevahir için bir gösteri yaptı. Göstericilerin Gelibolu Caddesi'ni trafiğe kapattıktan sonra cadde üzerinde ateş yaktıkları ve "Cevahir yaşıyor, yaşıyacak." şeklinde slogan söyledikleri bildirildi. Daha sonra olay yerine bir pankart asan göstericilerin olaysız dağıldığı açıklandı.

### DİYARBAKIR'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Diyarbakır'ın Çermik ilçesinin Kuyu Köy'ünde iki kardeş aleyhine tanıklık yaptığı belirtilen bir kişinin, köy meydanında öldürüldüğü bildirildi. Müslim ve Mehmet Yaman adlı iki kardeş karakolda aleyhlerinde tanıklık yapan Fevzi Çınar adlı genci evinden çıkarıp köy meydanına getirerek, köylülerin gözü önünde kurşun yağmuruna tuttular. Aldığı yaralar sonucu Fevzi Çınar'ın olay yerinde öldüğü belirtildi. Olaydan sonra kaçmak isteyen iki kardeş köylüler tarafından yakalanarak karakola teslim edildi.

### YAHYA DEMİREL'E 4 YIL HAPİS CEZASI VERİLDİ

Mobilya yolsuzluğu ile ilgili davada yargılanan Yahya Demirel, 4 yıl hapis cezasına çarptırıldı ve hakkında gıyabi tutuklama kararı çıktı. Davaya bakan Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesi Yahya Demirel'e ayrıca 6 milyon 637 bin TL. para cezası verdi. Aynı davadan yargılanan bir gümrük memuru 4 yıl hapis, diğer kişilere de beraat kararı verildiği açıklandı. Bilindiği gibi Başbakan Süleyman Demirel'in yeğeni olan **Yahya Demirel**'in adı birçok yolsuzluk olayına karışmış, daha sonra da yurt dışına kaçmıştı.




## "Hem ağlarım, hem giderim"

Şu Erbakan Hoca ve partisinin diğer yöneticeleri ömür kişiler doğrusu...

Demirel'in azınlık hükümetini "Kerhen" desteklediklerini açıklamalarından bu yana, takındıkları tutum ve söyledikleri sözler, mizah literatürüne geçecek nitelikte.

AP'yi önce "Batıl" daha sonra "Batı Kulüp üyesi" ilan ettikten sonra, sıra kadayıfa geldi. Bu arada kadayıfın altı kızardı ve hatta yandı ama, Erbakan Hoca hala kızarmasını bekliyor.

Derken efendim, MSP Genel Başkan Yardımcısı (İlk Genel Başkanı) Süleyman Arif Emre, Demirel'i "iki yüzlü politika izlemekle" suçlayıp" Demirel' in hangi sözüne inanalım?" deyiverdi.

Özetlersek, MSP'nin "Kerhen de olsa" desteklediği Demirel Hükümeti'ne karşı yaptığı muhalefeti ana muhalefet partisi CHP bile yapamadı.

Bunların durumu, koca evine giden geline niye ağladığı sorulduğunda "Siz bana bakmayın, hem ağlarım hem de giderim" demesine benziyor.



## Hele hele, cennete hele

Herşeyimizle batıya kapılarımızı açarken, futbolda da yabancı antrenörlere kapılarımızı açtık.. Açılmışken tam açılmalıydık. Yarısına açıl yarısına kapan ayıp oluyor elbet.

Onun için önümüzü arkamızı batı rüzgarına açmalıydık. Bu açılmanın sonucunda İstanbul takımlarından birinin Avrupadan getirmiş olduğu yabancı antrenör boğazı gezdikten sonra "Cennete gelmişim" diyor. Elbette cennete geldiniz.

Hele haddini bilmez antrenöre hele, biz bilmiyormuyuz cennette olduğumuzu yoksa aksini mi iddia ettik.

Hemen şu soru aklımıza takılmıyormu? Biz cennetteymişiz, cehennemde olsak nasıl olurdu acaba?

Hele cennete hele. Herhalde bir süre sonra şöyle diyeceksiniz: "Böyle cennette olmaktansa biz cehenneme çoktan fitiz beyler."

### Benzin ihracı

Demirel ve Bakanları "benzin ihraç ediyoruz" diye övünüyorlar. Demirel kabahatlarını unutturmada, yaptıklarıyla övünmede dünya şampiyonu hatta rekotmeni olabilecek bir devlet adamı. Onun için bu övünmeye şaşmadık. Asıl şaştığımız bunun yeni bir şey olmadığı, aslında benzin ihracının bozuk bir akaryakıt tüketim yapısının, geri bir ekonomik yapının ürünü olduğu, geçmişte de yapıldığı.... Türkiye ekonomisi 1974'e kadar hampetrol dışında motorin ve gaz yağı ithal etmiş, benzin ve motorin ihraç etmişti. Demirel'in "Türkiye'deki ilk kez... "le başlayan demeçleri bu nedenle yanlıştır. Ecevit bu kadarını bilmiyorsa, 1962–1963'te epeyce benzin ve fuel-oil ihraç etmiş olan (Epeydir dargında olsa) partisine hizmeti görev bilen, İhsan Topaloğlu'na bir kez sorsun... Hizip hesaplarıyla sormuyorsa biz oralara kadar karışmayız...

### Güzel bir duyarlık

Geçenlerde Ankara Belediyesi sayın Veteriner Müdürü gazetemizi ziyaret etti. Daha önce bu köşede sözkonusu edilen bir açıklamasının yanlış anlaşıldığını belirtti. O yazımızda özetle şöyle demiştik: "Ankara halkının, başıboş, köpeklerin arttığı yolundaki şikayetleri karşısında, sayın müdürün suçu haklı direnişte olan işçilerde bulmasına bir anlam verimiyoruz. Yoksa binlerce işçiyi Ankara halkından saymıyor mu sayın Müdür?......"

Yaşamı boyunca halkı için mücadele ettiğini belirten Veteriner Müdürü halkla işçileri ayrı ayrı olgular olarak görmesinin, düşünülemeyeceğini belirterek, açıklamasının bu şekilde yine aynı köşede yer almasını istedi. Sayın Müdür'ün böyle bir düzeltme gereği duyduğundan ötürü sevindiğimizi belirtmek isteriz.



İLYA EHRENBURG
FAŞİST PORTRELER
Çeviren: Seçkin CILIZOĞLU

—13—

İtalyan halkının öldürdükten sonra ayağından başaşağı astığı ve cesedine tükürdüğü ünlü bir faşist....

● MUSSOLİNİ FAŞİST ORDUYU KURDU. FAŞİST ORDUNUN ÖTEKİ ORDULARDAN AYRILAN BELİRGİN ÖZELLİĞİ, HEMEN TESLİM OLUVERMESİ. TESLİM OLMA BECERİSİ KONUSUNDA, DÜNYA ORDULARI İÇİNDE FAŞİST ORDUDAN DAHA YETENEKLİSİ YOKTU.

# Mussolini ödleğin biriydi

Benito Mussolini, bahtsiz İtalya'nın başında. Kendisine ille de "Il Duce" denilmesini istiyor ve gazetelerin kendisinden söz ederken, şahıs zamirlerine büyük harfle başlamalarını şart koşuyor: "Bunun Kendi isteği olduğunu belirtti. O hiç yanlış yapmaz." Bu son cümle, İtalyan faşizminin bir dogması niteliğinde. Öğrencilere ve askerlere ilk olarak bu öğretiliyor: "Duce hiç yanlış yapmaz."

Mussolini bir zamanlar Sosyalistti. Bütün dönekler gibi, o da dünyaya kin besler. Mussolini dünya görüşünü, Fiat fabrikalarının sahiplerinden aldığı liretler karşılığında değiştirerek, işçileri ezmeye yöneldi. İşe İtalyan fabrika sahiplerine hizmet etmekle başladı, Alman onbaşıya hizmet etmekle bitirdi. Mussolini, en olmadık pozlarda resim çektirmiye bayılır. Onu ekranda belki yüz kez seyrettim, kiminde miğferli, üniformalıydı, kiminde de plajda şortla dolaşıyordu. Şişman, koca göbekli, kibirli suratlı, alabildiğine büyük çeneli bir adam.

Mussolini'nin biyografisini yazanlar, onun son derece örnek bir aile babası olduğunu yazıyorlar. Doğrusu ya, çocuklarının geleceğini sağlamak için elinden geleni yaptığı bir gerçek. Kızı Edda, Dışişleri Bakanı Kont Ciano'nun karısı. Böylece İtalyan hükümeti, bir aile toplantısı havasına bürünmüş durumda. Oğullarından biri sinemaya merak sarmış. Babacığı onu Hollywood'a gönderdi, ama Amerikan sinema oyuncuları, otelin önünde kıyameti koparınca, sinama sevdalısı oğul Amerika'nın tozunu ayağından silkmeden geri gönmek zorunda kaldı. Ne var ki, Roma'ya ayak basar basmaz film yönetmenliğinde bir deha olduğu ilan edildi. Mussolini'nin öteki oğlu, Bruno ise kendine daha pratik bir iş buldu: Habeş çobanları ile Katalonyalı kadınların üzerine bomba yağdırdı. Bruno, savunmasız Habeşleri bombalamaktan ne kadar zevk aldığınıanlatan aşağılık bir kitap da yazdı. Kitabında, "Kundakçıları gönderip bir köyü ateşe verdik." diye yazıyor. "Öyle eğlenceli oldu ki."

Mussolini, işe küçük çapta cinayetlerle başladı. Kara-gömlekli çeteleri, gazetecilere, işçilere, katoliklere, komünistlere saldırdılar, lastik coplarla dövdüler, zorla hintyağı içirdiler, çeşitli işkenceler yaptılar. O günlerde, Sosyalist milletvekili Matteoti'yi öldürmekle, Mussolini oldukça nam saldı. Ama ödleğin biri olduğu için, hemen, "Bu cinayette benim hiç suçum yok." diye açıklama yaptı. Çünkü halkın öfkesinden korkuyordu. Sonraları yerini sağlamlaştırdı ve yükselerek en üst makama kuruldu. Artık kitlesel kıyımlar istiyordu. "Savaş kutsal kökenli bir olaydır." diyordu. "Analık kadınlar için neyse, savaş da erkekler için aynı anlamdadır."

Habeşistan'da soykırıma girişti. Üstelik, kurbanları kimseye zararı dokunmayan aşiretlerdi. Sonra Kara-gönleklilerini İspanya'ya gönderip, Malaga sokaklarını kana buladı. Mussolini askerlerinin, anı defterlerini gördüm. Bu defterler, soygunların ve cinayetlerin birer çetelesi niteliğindeydi.

Mussolini, tantanaya, gösterişe bayılır. Konuşmalarını hep balkonlarda yapar. Kendisini Jül Sezar'la karşılaştırmaktan hoşlanır. Çok kısa boylu olduğu için, konukları kabul ederken mutlak yüksek bir sandalyeye oturur. Parmaklarının ucuna basarak yürür, payandalar üzerinde yaşar.

Kara -gömlekli birlikler, son derece şiirsel adlar taşırlar. Dünyanın bütün ordularından kötek yiyen bu askerlere, "Yenilmeyenler", "Yılmayanlar", "Kurşun İşlemeyenler" deniliyor. Bu soygunculara "Aslanlar", "Kaplanlar" diye ad takılıyor. En ufak bir tehlikede arkalarına bakmadan kaçacak olan bu güruha "Fırtına", "Kasırga", "Bora" gibi adlar yakıştırılıyor.

Eşsiz aile babası Mussolini, fahişelik kurumuna büyük saygı duyar. Askerlerini Afrika'ya gönderdiği zaman, motorize genelevler oluşturulmasına özen göstermeyi de unutmadı. Mussolini'ye övgü yağdıran gazetecilerden Turazzi, Duce'nin zafere nasıl hazırlandığı konusunda kamuoyunu şöyle aydınlattı: "Arap ve zenci kadınları yeğliyoruz, onlar beyazlardan daha dayanıklı oluyorlar."

Mussolini, faşist orduyu kurdu. Faşist ordunun öteki ordulardan ayrılan belirgin özelliği, hemen teslim oluvermesi. Teslim olma becerisi konusunda, dünya orduları içinde faşist ordudan daha yeteneklisi yok. 1937 Martında Mussolini, General Mancini ye şu telgrafı çekti: "Guadalajara'daki karşı konulmaz zaferlerinden dolayı Lejyonerlerimi kutlarım." İspanyollar iki gün sonra Mancini'nin karargahında telgrafı buldular. General çoktan tüymüştü. Bu arada yenilmez Lejyonerler de Cmhuriyetçilere teslim bayrağını sallıyorlardı. Keşif birlikleri, Mussolini'nin gözdesi olan ve koşuculukta büyük yeteneği olduğu anlaşılan General Bergonzoli'nin kumandasındaydı. Mussolini Bergonzoli'yi Libya'ya gönderdi. Bu gözde general, Bardia'da tabanlarını yağlayıp kaçtı ve askerlerini yazgılarıyla başbaşa bıraktı. Sonunda ingilizler, bu ayağına çabuk generali, Bingazi'de enselediler.

İtalyanlar, Yunanlılara yenik düşünce, Mussolini "Bütün dünya İtalya'nın gücünü görüyor." diye konuştu. İtalyan'lar Libya'da İngilizlerin önünden kaçarlarken de, "İki kıtada da zafere eriştik." dedi.

Mussolini, Paris'in düşüşünden tam tamına dört gün önce Fransa'ya savaş ilan etti—bu büyük savaşçı, adi bir yankesici kadar ödlektir. Fransız ordusu diye birşey kalmadığına emin olduktan sonra balkona fırlayıp "Eski Roma'nın varisleri, ileri! Tarihsel saat gelip çattı!" diye bildi. Ne var ki, yenilmez faşist ordunun saldırıları, oraya buraya dağılmış fransız müfrezeleri tarafından püskürtülüverdi. Ama bu olanlar, Duce'nin "Yeni bir zafer daha kazandık." demesini engellemedi. Şimdi ise, Hitler Mussolini'ye askerlerini doğu cephesine göndermesini emretti. Mussolini, Sovyetler Birliği üzerine bir alay —kuşkusuz en "yenilmez" olanını gönderdi. Kara-gömlekliler yola çıkarlarken, göz açıp kapayana kadar Rusya'yı fethedeceklerini söylüyorlar, "Mektuplarımızı Irkutsk'a gönderin!" diye bağırıyorlardı. Bunun ne demeye geldiğini iyi biliriz. Çünkü Libya'ya giderlerken de, "İngiltere'yi çökerteceğiz. Mektuplarımızı Hindistan'a postalayın!" diye bağırmışlardı. Gerçekten de, İngilizler, İtalyan savaş tutsaklarını Hindistan'a gönderdiler. Irkutsklular da "yenilmez" ordu için tutsak kampları hazırlasalar iyi ederler. Mussolini kötü niyetli ve kincidir. "Duce' nin hiç yanlış yapmadığından" kuşkulanan yüzbinlerce kişiyi, Lipari Adalarında hapse atmıştır. İtalyan halkı ondan nefret eder. Kendisi de bunu bildiği için, dışardan yardım arar. Hitler'in uşağı olmuştur. İtalya da, Hitler tarafından işgal edilmiş ülkeler listesine girmelidir. Alman askerleri, İtalya'nın her yanını işgal etmektedir. İtalyanlar Almanları besliyorlar, onlar için çalışıp onlar için ölüyorlar. Buna karşılık ne kazanıyorlar? Benito Mussolini'yi köleleştirilmiş Milanolular, "Kahrolsun Almanlar!" diye ayaklandıkları gün İtalya'nın bağımsızlığı doğmuştu. O günden doksan yıl sonra, Mussolini Almanları İtalya'ya sokarak ülkesinin bağımsızlığını ortadan kaldırdı.

Mussolini, faşizmin kurucusu olarak, Hitler'den patent hakkı niyetine bir takım ödünler isteyebilmelidir. Oysa hiçbir şey istediği yok. Hitler varken, yüksek koltuğuna bile oturmuyor da hazırol'da duruyor Churchill, Mussolini'ye "çakal" derken çok haklıydı. Bu şişko, kibirli palyaço, birkaç kırıntı toplamak kaygısıyla Hitler'in arkasında dolanıyor. Hitler'e yaltaklanıp Dalmaçya'yı aldı. Şimdi bu kemiği dişleyerek kaygıyla denizi gözlüyor. İngiliz donanması görünüyor mu diye, içi içini yiyor. Pencereden bakarken de aynı kaygıyı taşıyor, bu sefer de İtalyan halkının gazabından ürküyor.

Efsanedeki Roma, dişi bir kurdun emzirdiği Romüs ile Romülüs tarafından kurulmuştu. Romalılar, geçmişteki şanlı günlerin bir simgesi olarak kafeste dişi bir kurt beslerler. Belki geçmişteki utanç verici günlerin bir simgesi olarak da, ikinci bir kafese çakal Mussolini'yi koyarlar.

YARIN: Mareşal Petain

## BULMACA

SOLDAN SAĞA;

1—Sıtma mikrobunu aşılayan bir çeşit sivrisinek—İlaç, çare. 2—Bektaşi felsefesini belirtmek için yazılmış koşuk. —Verme. 3—Meyvelerde çekirdekle deri arasındaki kısım—Bölüm, kesim. 4—Tersi:Bir matematik terimi.. 5—İkinci derecede —Toprağa kazılan derince çukur. 6—Tersi:İşsiz, kararsız ve şaşkınca dolaşan—Bir nicelik soru sıfatı. 7—Gelincikgillerden, kapsül ve tohumları için ekilen bir bitki. 8-Araba okunun ekseni —Sözcük sonuna gelen bir ek—Uygulama değeri olmayan düşünce. 9—Herkesçe tanınmış ya da işitilmiş olma durumu, ün—Yemek

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1—Duyu sinirlerinin ya da beyindeki duyu merkezlerinin herhangi bir etki altında kalarak duyum alamaması durumu. 2—Kesintilerden sonra kalan miktar—Utanç duyma—Tersi:Tel gibi ince şeylerden kafes biçiminde yapılmış örgü. 3—Sıkıntı ya da acı anlatan bir ünlem —Tersi:Bir ev aşyası 4-Bir bölgenin en ünlü ürünü için yapılan gösteri. 5—Meydana getirilen değerli ya da önemli şey—Dağ geçidi. 6—Yağmur suyunun biriktiği çukur yer. 7—Bik hayvan adı—Bilgiçlik taslayan kimse. 8—Tersi:Bir şeyin arkadan gelen kısmı—Ömür, hayat. 9—Nargileye takılan, hortum biçimindeki uzun ve bükülgen boru.

| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | | | | | | | ■ | | |
| 2 | | | | | | ■ | | | |
| 3 | | | ■ | | | | | | |
| 4 | | ■ | | | | | ■ | ■ | |
| 5 | | | | | ■ | | | | |
| 6 | | | | | | ■ | | | |
| 7 | | ■ | | | | | | | ■ |
| 8 | | | ■ | | | ■ | | | |
| 9 | ■ | | | ■ | | | | | ■ |

### DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA;

1—Protesto. 2—Au—Er. 3—Zatülcenp 4—Ama—İSO. 5-EY-Te. 6-Yetenek. 7—Emaye—Ema 8—Ril. —Konak. 9—Ir-yeti.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1—Pazaryeri. 2—Ruam- Emi. 3—Tahtalı. 4—tsÜ—EY. 5—Enek. 6—Seciye—Oy 7—treS—Kene. 8-Not —Mat. 9—İp—Emaki.

TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI, NAZIM HİKMET'İ ANMA TOPLANTISI DÜZENLEDİ:

# "Selamlar sana usta! Saygılar sana Nâzım!..."



Demirtaş Ceyhun toplantıyı açıyor.

● Anma toplantısında konuk Bulgar Yazarı Sivriev, İlhami Bekir, Aziz Çalışlar ve Vecdi Sayar'ın konuşmalarından başka, gelen çeşitli mektup ve telgraflar okundu. Çocuk Korosu gösteri yaptı.



Toplantıda konuşanlardan üçü: (Soldan sağa) Vecdi Sayar, Yaşar Miraç, Aziz Çalışlar

Ferda VOLKAN

Türkiye Yazarlar Sendikası tarafından düzenlenen "Nazım Hikmet'i anma toplantısı" 3 Haziran salı günü yapıldı. Toplantı, TYS adına Demirtaş Ceyhun tarafından yapılan konuşmayla açıldı.

Demirtaş Ceyhun, açış konuşmasından sonra, TYS Başkanı Aziz Nesin tarafından gönderilen mektubu okudu. Türk-Yunan Halkları Barış Toplantısı çağrılısı olarak yurtdışında bulunan Nesin, yazısında toplantıya katılamamaktan ötürü duyduğu üzüntüyü vurgulayarak, Nâzım'ı yaşıyor varsaydığını ve onunla konuştuğunu belirtti ve şöyle dedi: "Dünya barışının kurulması savaşımının öncülerinden Nâzım Hikmet, bana Türk-Yunan barış toplantısına gitmemi buyurdu. İşte bu nedenle şimdi aranızda değilim. Ama bu Nâzım Hikmet toplantısında, beni aranızda bilmenizi dilerim.

Selamlar sana usta!

Saygılar sana Nâzım!.."

Demirtaş Ceyhun'un bu yazıyı okumasından sonra Çocuk Korosu'nun "Nâzım Hikmet'in şiirlerinden besteler" dinletisi ilgiyle izlendi.

## ABİDİN DİNO'NUN MEKTUBU

Daha sonra söz alan Kemal Sülker, konuşması içerisinde Abidin Dino'nun, "Nâzım'ı anmak için toplanan dostlara" başlığı ile Almanya'dan gönderdiği mektubu okudu. Dino'nun mektubunda şu satırlar yer aldı: "Nazım, daha gençliğinde Türk'ün sesinin Avrupa'ya taşacağını söylemişti. Hakkı vardı. Bu taşma onunla gerçekleşti. Vietnam'da 142 kez tekrarlanan 'Ferhat ile Şirin' gösterilerinden sonra, Almanya'ya şiir ve bir dizifotoğraf gönderildi. Devrimci Vietnam, Nazım'ı bağrına basmıştı. Fransa, Almanya. Amerika ve birçok yerde Nazım için yapılan yayınlar, düzenlenen sergiler var. Ozanlar bu ülkelerde halka Nazım'ın dizeleriyle sesleniyorlar. Bu şiirde bir patlama değil mi?.."

## KONUK YAZAR SİVRİEV

Kemal Sülker'den sonra söz alan konuk Bulgar yazar Sivriev, Nazım Hikmet'le ilgili anılarını aktardı. Konuk yazar şöyle dedi:

"O, sanatı da düşüncesi de dünya çapında olan bir dünya şairiydi. Son şiirleri hâlâ aklımda. Vatanına bağlılığını son derece temiz bir biçimde dile getiriyordu. Onunla Sofya'da, Bükreş'te ve Prag'da karşılaştık. Bulgaristan'da benim bulunduğum bölgede de Türkler var. Onun türkülerinden bir bölümünü Bulgarca'ya çevirdim ve yanımda taşıdım. Bunları Nazım'a okuma fırsatını da buldum. 'Anladım senin içtiğin suyun kaynağı nereden geliyor' dedim. 'Bizim yeteneğimiz, halktan geleni, onun olanı sezme' diye cevapladı. Dostluğumuz onunla görüşemediğimiz dönemlerde de sürdü..."

Konuşmasına, Nazım'ın geleceğe yönelik olarak da düşünebildiğini, insanları fanatikliğe düşmeden sevebildiğini anlatarak devam eden yazar, sözlerini "O, Türkiye'yi bazı yanlarını affetmeden seviyordu. Bulgaristan'ı da böyle seviyordu..." biçiminde tamamladı.

## İLHAMİ BEKİR'İN SÖZLERİ

Nazım Hikmet ile ilgili anıların aktarıldığı bu bölüm, İlhami Bekir'in konuşmasıyla sona erdi.

Nazım Hikmet'in sanatımıza etkisi konulu ikinci bölüm, Afşar Timuçin'in konuşmasıyla başladı. Konuyu felsefi açıdan irdeleyen Afşar Timuçin, sözlerini "Nazım Hikmet kendini yetiştirmek isteyen her devrimci için, gücü her an daha da artan bir okuldur" diyerek bitirdi.

## AZİZ ÇALIŞLAR'IN SÖZLERİ

Bundan sonra söz alan Aziz Çalışlar ise konuyla ilgili olarak kısaca şöyle dedi:

"Nazım Hikmet'i yalnızca bir sanatçı olarak değil, aynı zamanda bir sanat düşünürü ve estetikçisi olarak da düşünmek gerekir. Kendisi yalnız yapıtlarıyla değil, sanat üstüne yazı ve düşünceleriyle de Türkiye'de bilimsel maddeci estetiğin kurucusu olmuştur. Bu konuda herhangi bir kitap yazmamasına karşın, onun yapıtlarında maddeci estetiğin bütün genel temel ilkelerini buluruz...."

Bu savını Türkiye'de Nazım'dan önce maddeci bir anlayışla sanat ürünleri verilmeyişine bağlayan Aziz Çalışlar, Nazım'ın bu alanda yalnız ulusal değil, uluslararası bir değer taşadığını da ekleyerek, sözlerini şöyle bitirdi: "Nazım Hikmet, gerek sanatsal bilgi kuramı, değer-bilgisi, sanatla gerçeklik arasındaki bağıntı, sanatsal gelişmenin yasallıkları, diyalektik maddeci yöntemin sanata uygulanması, toplumsal yaşamın yapısı ile sanatsal gelişmenin özellikleri ve gerekse sanat eleştirisi alanlarında, özlü, temel düşünceleriyle, çağdaş marksist estetiğin de başlıca bir temsilcisidir."

## VECDİ SAYAR'IN SÖZLERİ

Anma toplantısının son konuşmacısı Vecdi Sayar, Nazım Hikmet'in sinema sanatı ile ilişkisi konusundaki görüşlerini özetle şöyle açıkladı:

"Nazım'ın sinemacı kişiliği, yaşamı boyunca sanatçı kişiliğinin ayrılmaz bir parçası olmuştur. Nazım-sinema ilişkisini iki boyutta ele almak gerekir: Nazım'ın sinema alanındaki üretimi ve Nazım'dan kaynaklanan sinema ürünleri. Bu yapıtlar, Nazım'ın senaryolarından yapılan filmler, yapıtlarından yola çıkarak hazırlanan filmler ve hakkındaki belgesellerden oluşur. Büyük bir sinema tutkunu olan Nazım'ın sinemaya ilişkin bilgisinin de çok fazla oluşuna karşın o, sağlığında yapılan çalışmalardan fazla hoşnut değildi. Sinemasal anlatım hakkındaki bilgisi, onun sinemanın çeşitli dallarında çalışmış olmasından kaynaklanmaktadır. Şiirlerindeki görsel anlatım ve kurgu mükemmelliği de, onun bilgisinin en iyi kanıtıdır. Kendisi de "İnsan Manzaraları"nda, sinemanın olanaklarından yararlandığını belirtir. Sinema çalışmaları yapmasının temel nedeni de, sinemanın kitle iletişim aracı olarak gücünü kavraması ve bu güçten yararlanmak istemesinden kaynaklanır."

Nazım'ın yapıtlarının pek çok ülkede filme çekildiği bir dönemde bizim sinemacılarımızın bu çabayı göstermemelerinin üzücü olduğunu da vurgulayan Sayar, sözlerini "Ülkemizde Nazım'a eğilinmemesinin nedenleri arasında 141-142'nin, polis sansürünün ve yeşilçam ekonomisinin de yeri vardır, ama sinema sanatımızda Nazım'dan —gerek yapıtlarından, gerek estetik görüşünden— yararlanmayışımızın ana nedeni, Sayın Afşar Timuçin'in de dediği gibi, ondan etkilenmemiz için yeterli bilince ulaşamamamız olsa gerek..."

Vecdi Sayar'ın konuşmasından sonra, toplantıya Vedat Dalokay yerine yönetici olarak katılan Yaşar Miraç'ın toparlama konuşması, anma gününü sona erdirdi.

---

SİNE–SEN'İN "SİNEMA ETKİNLİKLERİ" ÇALIŞMALARINDAN İLKİ YAPILDI

# Antifaşist sinemanın örgütlü olması gerektiği vurgulandı

Bülent ŞERBETÇİOĞLU

● SİNE SEN'İN "SİNEMA ETKİNLİKLERİ" ADI ALTINDA BAŞLATTIĞI ÇALIŞMALARIN İLKİ OLAN SEMİNERDE "TÜRKİYE KÜLTÜRÜ VE SİNEMAMIZ" VE "TÜRKİYE'NİN SİYASAL YAPISI VE SİNEMAMIZ" KONULARINDA ÇEŞİTLİ KİŞİ VE KURULUŞLAR BİLDİRİLER SUNDU

● SİNE SEN GENEL SEKRETERİ ARİF ÖZSERİN SEMİNERİN AMAÇLARINI BAŞLICA İKİ BAŞLIK ALTINDA TOPLADI: "KÜLTÜR BAKANLIĞI'NIN GERİCİ POLİTİKASINI PROTESTO ETMEK VE ÇARPIK YEŞİLÇAM ENDÜSTRİSİ İFLASIN EŞİĞİNDEYKEN ANTİFAŞİST MÜCADELEYLE İÇİÇE BİR ÖRGÜTLENME MODELİNİ TARTIŞMAYA AÇMAK."

DİSK'e bağlı Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası (SİNE-SEN)'nın girişimiyle 30-31 Mayıs tarihlerinde Taksim Atatürk Kitaplığında Sinema Semineri düzenlendi. SİNE-SEN'in "Sinema Etkinlikleri" adı altında başlattığı çalışmaların ilki olan seminerde "Türkiye Kültürü ve Sinemamız" ve "Türkiye'nin Siyasal Yapısı ve Sinemamız" konularında, çeşitli kuruluş ve kişiler bildiriler sundu. Bildirilerin sunulmasından sonra izleyicilerin de katılımıyla tartışmalar yapıldı. Seminer çalışmaları sırasında karikatür sergisi açık kaldı.

## SEMİNERİN İLK GÜNÜ

Seminer, Sendika Başkanı Rauf Ozangil'in konuşmasıyla açıldı. Kısa konuşmasında Rauf Ozangil, Türkiye Sineması'nın çarpık kapitalizm süreci içinde yozlaştığını belirterek, seminerin sendikanın sinemaya bilimsel anlamdaki yaklaşımının ilk aşaması sayılabileceğini söyledi.

Seminerin ilk günü bildiri sunanlar:

SBF Basın-Yayın Yüksek Okulu öğretim görevlisi Tuğrul Eryılmaz, Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi öğretim üyesi Kurtuluş Kayalı, Eskişehir Sinema-TV Okulu öğrencisi Levent Özgül, Türkiye Sinematek Derneği adına Ahmet Sezerel ve Tavır Dergisi adına Güneri Yaman

## "EMPERYALİZMİN GÜDÜMÜNDEKİ SİNEMAYA ALTERNATİF BİR SİNEMA"

İlk bildiriyi Sinematek adına Ahmet Sezerel sundu. Sezerel konuşmasında özetle, emperyalizmin, siyasal baskılar yanında kültürel baskılara da gerek duyduğunu ve hakim sınıfların kitleleri uyutmakta sinemayı kullandıklarını söyledi. Sezerel, konuşmasını noktalarken, "Türkiye Devrimci Sinemasının temel görevi emperyalizmin güdümündeki sinemaya alternatif bir sinema yaratmak olmalıdır." dedi.

Eskişehir Sinema-TV Okulu öğrencisi Levent Özgül, sunduğu bildiride seminerin sinema öğrencileriyle dayanışmanın arttırılması yolunda kilometre taşı olması dilediklerini belirtti. İşbirlikçi tekelci sermayenin kendi egemenliğini sürdürmek için kültür ve sanatta baskılar uyguladığını, buna en yakın örneği de kendi okullarındaki çarpık ve gerici eğitimi gösterebileceklerini sözlerine ekledi.

Tavır Dergisi adına bir bildiri sunan Güneri Yaman özetle, devrimci mücadelede kültür ve sanatın önemine değindi. Konuşmacı, Türkiye'de Tariş Direnişi ve 1 Mayıs 1977 olayının filme çekilmediğine dikkati çekerek, Türkiye'de devrimci sinemadan söz edilemeyeceğini söyleyerek konuşmasını sonlandırdı.

Seminere bildiri gönderen sinema oyuncusu Kadir İnanır'ın bildirisi okundu. Bildiride özetle, mevcut düzende hakim sınıfların, doğal olarak halkı güzele ve doğruya yönlendirecek filmler yapılmasına izin vermeyecekleri" savunuldu.

## "1960 SONRASINDA TÜRKİYE SİNEMASI TOPLUM YAPISINI DEĞİŞTİRMEYE YÖNELDİ"

Seminerin ilk günündeki konuşmacılardan Kurtuluş Kayalı, Türkiye Sineması'nın toplumsal konulu filmlerini irdelemeye çalıştı. Kurtuluş Kayalı şöyle dedi: "1950 öncesi sinemasını toplum yapısının bilinçsiz yansıtılması sayarken, 1960 yılından sonra toplum yapısının bilinçli yansıtılması ve hatta değiştirilmesi çabalarının sinemamızda etkili olduğunu görüyoruz." Konuşmacı daha sonra tek tek yönetenler üzerinde durdu. Lütfi Akad'ın ayrıcalıklı konumunu vurgulayan konuşmacı, Akad'ın filmlerinde tarihsel, kültürel ve ekonomik boyutların içiçe yerleşmiş olduğunu belirtti. Kayalı, Türkiye Sineması'nda Yılmaz Güney'in aşılamadığı tespitinde bulunarak sözlerine son verdi.

Seminerde görüşlerini açıklayan diğer konuşmacı Tuğrul Eryılmaz, Yeşilçam veri alınmadan yapılacak bir formülasyon ve şematiklik ile hiçbir yere varılamayacağını vurgulayan kısa bir konuşma yaptı.

## İLK GÜN TARTIŞMALARI

Bildirilerin sunulmasından sonra izleyiciler konuşmacılara çeşitli sorular yöneltti. SİNE-SEN Yürütme Kurulu üyesi, set teknisyeni Ahmet Keskin söz alarak, sinema emekçilerinin yegane sendikal örgütü SİNE-SEN'in gün geçtikçe güçlendiğini ve Türkiye Sineması'nda varlığını kabul ettirdiğini belirtti.

## İKİNCİ GÜN

Seminerin ikinci günkü konuşmacıları şöyleydi: Mahmut Tali Öngören, Onat Kutlar, Kurtuluş Kayalı ve Ahmet Sezerel.

İkinci günün ilk bildirisini M.T. Öngören sundu. Öngören ilerici filmlerin yeterince eleştirilmediğine değindi. Üretilen filmlerin belirli çevrelerce kamu yararına olması ve filmleri yaratanın kültürlü ve aynı zamanda kendinden emin olması gerektiğini öne süren Öngören, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Devletle en geniş ilişkiye geçmesi gereken sanat, sinemadır. Bu, devletin görüşünü benimsemek demek değildir. Ancak birtakım işlerde devleti zorlamak gerekir."

## "FAŞİZME DİRENEN SİNEMANIN ÖNÜNDEKİ ENGELLER AYIKLANMALIDIR"

Onat Kutlar, SİNE-SEN'in Kültür Bakanlığı'nın gerici politikasına karşı tavır almasını ve bu semineri düzenlemesini olumlu karşıladığını bildirdi. Türkiye sinema emekçilerinin örgütlenmesine değinen Onat Kutlar, bu örgütlenmeyi iki devreye ayırdı. Faşizm İtalya'sının "Corporational" örgütlenmesinin benzeri olarak "Lonca" (diğer bir deyimle sinema esnafı) şeklindeki yapılanmanın belli bir süre hakimiyetini sürdürdüğünü, ancak 1961 Anayasası'yla bu yanlış örgütlenmenin aşılarak sendikalaşma yönünde adımlar atıldığını söyledi. Kutlar, "Siyasal örgüt çıkarlarını ön planda tutarak, örgütlü anti-faşist bir sinemaya giden yolu tıkayan sinemacılar ayıklanmalıdır" diyerek konuşmasını sonlandırdı.

Kurtuluş Kayalı, seminerin ikinci gününde yinelediği konuşmasında, ilerici sinemayı gündeme getirdi. Yılmaz Güney'in gündelik insan yaşantısını iyi incelediğini ve filmlerindeki ideolojinin şematiklikten uzak olduğunu belirtti. Yeniyapılan ilerici filmlerin kimilerinde bu yönlerden eksiklikler bulunduğunu öne sürdü. Kurtuluş Kayalı, yeni kuşak içinde Şerif Gören'in başarılı sinema dili açısından, diğer yönetmenlerden ayrıldığını sözlerine ekledi.

Seminere sunduğu ikinci bildirisinde Ahmet Sezerel, günümüzdeki sınıf mücadelesinin tahlilini yaptı. Sezerel, anti-faşist anlamda bir sinemanın ancak örgütlülükle mümkün olacağını belirterek konuşmasını sonuçlandırdı.

İFSAK adına seminere sunulan bir diğer bildiride ise profesyonel sinemanın amatör sinemayla birlikte canlılık kazanabileceği vurgulandı.

Okunan bu son bildiriyle birlikte seminer de sona erdi. Sendika Genel Sekreteri Arif Özserin, kısa bir bitiş konuşmasıyla sendikanın seminerden amaçladıkladıklarını şöyle belirledi: 1) Kültür Bakanlığı'nın gerici politikasını protesto anlamında bir seminer düzenlemek, 2) Çarpık Yeşilçam endüstrisi iflasın eşiğindeyken, anti-faşist mücadeleyle içiçe, üretime yönelik bir örgütlenme modelini tartışmaya açmak.

---

Türkiye'de yüksek öğretime öğrenci kabul ve kayıt yöntemi

CAHİLLEŞTİREN EĞİTİM SİSTEMİNİN ÜNİVERSİTEYE GİRİŞ SINAVI VE SKANDALI 12



S.B.F Öğretim Üyesi Doç. Dr. Beşir HAMİTOĞULLARI

tutarsız da olsa, Üçüncü Dünya'daki uygulamalara bir örnektir

# Çin'de eğitim, yaşamın değişik boyutlarını sarabilme yolunda kişilik arıyor

Eğitim sisteminde Yüksek Öğretim Kurumlarının öğrenci kayıt kabul ve seçimindeki yöntemler, Çin'de halen tartışılan konulardır. Nitekim 22.4.1978'de başlayan ve 16.5.1978 tarihine kadar süren büyük bir tartışmanın konusu olmuştur, öğrenci kayıt ve kabülündeki yöntemler (Yeni Çin Haber Ajansına göre). Yine Halk Gazetesi'nin 24.Mayıs 1978 tarihli sayısında çıkan uzun bir makalede yüksek öğretime giriş sorunu tartışılmıştır. (A.Jacob: "'Education en guestion" Le Monde, Juin 1978) Giriş sınavına yöneltilen eleştirilerden bazıları şöyle özetlenebilir: "Bir kaç yüz bin öğrenciyi alıp 10 milyonlarcası nasıl açıkta bırakılabilir? Eğer böyle devam ederseniz, yoksul köylüleri size başkaldırmaya doğru itersiniz. Sömürücü bir sınıfa mensup olmak, üniversiteye girmek için bir avantaj haline mi gelmektedir?"



Çin'de toplam 5 milyon 700 bin öğrenciden yüksek öğrenime alınabilenlerin sayısı 278 bindir. Bir delegenin "kentleri kazanıyor, fakat kırsal kesimi kaybediyoruz" demesine bakılırsa, Çin'de, entellektüel ve yönetici kadroların çocukları yüksek öğretime girişte, mensup oldukları ortamın kültüründen ve "egemen" durumundan yararlanmaktadırlar.

Bu konudaki eleştirileri başlıca şu üç noktada toplamak olanaklıdır.

1- Yeni sistemde y.öğretime öğrenci kabul ve kayıt yönteminde, özellikle köylü kökenlileri ve mütevazi aile çocuklarının aleyhine işleyen özellikler egemendir.

Toplam 5 milyon 700 bin öğrenciden yüksek öğrenime alınabilenlerin sayısı 278 bindir. Yukarıda anılan tartışmada bir delege "kentleri kazanıyor, fakat kırsal kesimi kaybediyoruz." Bir diğeri, "işçi ve köylü çocuklarının eğitimde bir rüçhan hakları olmaları gerekir" demektedir. Anlaşılıyor ki, entellektüel ve yönetici kadroların cocukları yüksek öğretime girişte mensup oldukları sosyal ortamın kültüründen ve de "egemen" durumundan yararlanmaktadırlar. Yine anılan gazeteye göre "4'lü çetenin yönetiminde Y.Ö.'e girişte eğitimin ilkeleri ne olursa olsun "piston'u olanlar, daha kolaylıkla istedikleri yerlere kayıtlarını yapabiliyorlardı.

2. Proleter olmayan sınıfların çocuklarına avantaj verildi. Bunun nedeni ise y. öğretime giren her adayın geçirdiği siyasal sınavdır. Burada seçkinleri, ortaya çıkarmak söz konusudur. Çünkü resmi teze göre bunu eleştirmek olanaksızdır. Seçkinler olmadan 4 modernleştirmeyi gerçekleştirebilecek bütün sosyal kategorilerin olumlu gayretleri harekete geçirilemez.

3. "En iyileri" seçmek bahanesi ile kesin önceliği, sınavlarda alınan sonuçlara vermekte ve böylece, kimi zaman adayların politik eğilimleri, gözönüne alınmamakta, böylece ülkenin sosyal tabakaları arasındaki ayrıcalık ve farklılaşma, büyümektedir.

Burada üzerinde durulması gereken nokta entellektüel bir elitin oluşması ve halktan kopmasıdır. Oysa Maoist doktrine göre. "Halk ile Aydın" arasındaki bir uçurumun giderilmesi gerekir. Özellikle el işine dayalı çalışma ile entellektüel güce dayalı çalışma, kent ve kırsal kesimler arasındaki bütünleşmenin sağlanması gerekir.

## DOĞRUDAN STAJ

Yeni anlayışa göre eşitçilik (egalitarizm) kent ile köy arasındaki farklılığı giderecek bir araç olarak görülmemektedir. Asıl çözüm ülkenin tümünü SOSYAL ÜRETİM GÜCÜNÜ geliştirecek yol ve yöntemlerin uygulanmasına istidatlı bir duruma getirebilmektir.

Aynı anlayış, öğrencilerin üretime dönük çalışmaları ile de ilgilidir. Fabrikalarda veya halk komünlerinde sürekli çalışmak yerine (ki bu tür çalışma dün zorunlu bir uygulama idi) öğrencilere eğitimleri ile ilişkin dallarda, doğrudan bir staj yaptırarak, en modern tekniklerle uyumlaşabilmeleri sağlanmaktadır.

Sonuç olarak denilebilir ki, günümüz Çin'inde yüksek öğretime giriş sorunları gibi yüksek eğitim sistemi de, henüz oluşumunu bütünleyebilmiş değildir. Kişiliği arama gayretleri içinde, eğitimi yaşamın değişik boyutlarını sarabilecek boyutlar kazanmaya doğru yoğurmaktadır.

## III. Dünya'nın modeli

Üçüncü Dünya'yı oluşturan az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin, eğitim sistemlerine ve yüksek öğretime öğrenci kayıt ve kabul yöntemlerine burada, değinmek olanağını bulamıyoruz.

Bu konuda vurgulanması gereken en önemli nokta şudur. Bu kesimde yer alan ülkeler, bir yandan ekonomik/sosyal gelişmişlik aşamaları öbür taraftan egemen bloklardan birine olan bağımlılıkları veya uluslararası emperyalizmin (kültürel daha çok bu aşamada) etkileri ağırlıklarında ve ölçülerinde çoklukla bağımlı bir eğitim sistemi içinde görünmektedirler.

Söz gelimi, Yugoslavya gibi göreceli özgür ve kişilikli kimi sınırlı ülkelerin ilginç ve kendi boyutlarını içerecek nitelikte bir eğitim sistemleri ve bunun doğrultularında, rasyonel verimli bir Y.Ö. giriş yöntemleri olduğunu da hatırlamakla yetinelim.

Zaten aşağıda değineceğimiz Türkiye'de yüksek öğretime öğrenci kabul ve kayıt yöntemi, yukarıda anılan Üçüncü Dünya'ya (tutarsız da olsa) bir örnek olmaktadır.

YARIN TÜRKİYE DE ÇÖKMEKTE OLAN EĞİTİM SİSTEMİNİN ÜNİVERSİTELER-ARASI SEÇME SINAVI VE SKANDALI

---

# BİR BERBER ÇIRAĞININ NOTLARI

Konu ve çizgi ______ Cemal KARABAŞ



# "Halkın savunması meşru müdafaadır"

HABER MERKEZİ
CHP Küçük Kurultay'ı Ankara'da başlıyor. CHP İstanbul İl Başkanı Fikret Gündoğan Küçük Kurultay ve faşist saldırılarla ilgili görüşlerini açıklayarak, "Halkın savunması meşru müdafaadır" dedi. Beşiktaş İlçe Başkanı Yaşar Tezcan, "Sıra CHP'lilere gelince meselelerin üzerine gidildiği gibi bir izlenim var. Oysa CHP daha öne ağırlığını hissettirmeliydi'" derken, Sarıyer İlçe Başkanı Şevki Bakırcı ise faşist saldırıların ve devlet terörünün giderek yoğunlaşması nedeniyle halkın malını, canını ve namusunu koruyabilmesi için mücadelenin daha da boyutlandığını belirterek, "Halkın tepkisini faşist saldırılarla aynı kefeye koymanın olanağı yoktur" dedi.

Kurultay'da işkence ve Hükümet konularının ele alınacağı, ve delegelerin büyük bir kısmının faşist saldırılara karşı tutarlı bir savunma çizgisinin izlenmesini önerecekleri öğrenildi.

KURULTAY HAZIRLIKLARI

Cumhuriyet Halk Partisi'nin tüzüğünde görevi "Partinin genel plan ve stratejisi üzerindeki eleştiri ve görüşlerini belirtmek" olarak tanımlanan Küçük Kurultay Ankara'da başlıyor.

CHP Genel Merkezi Kurultay öncesi tüm örgütüne yolladığı telgrafta Kurultay'da öncelikle "asayiş" sorununun ele alınacağını, bu bakımdan ellerindeki işkence ve saldırılarla ilgili tüm belgelerin Ankara'ya getirilmesini istedi. Bu arada Genel Merkez'ce Kurultay'da sadece iki konunun ele alınması kararlaştırıldı. Öğrenildiğine göre bu konular "Faşist saldırılar ve işkenceler" ile "Hükümetin düşürülmesi" olarak belirlendi.

Kurultay öncesi kendileriyle görüşme olanağı bulduğumuz bazı delegeler, faşistlere fiili olarak karşı konulmasından yana olduklarını söyleyerek "Bunu teorik olarak kabul etmesek bile, hayatın kendisi zorunlu hale getiriyor. Son CHP mitinglerinden birinde konuştuğumuz bir emniyet yetkilisi kendi güvenliğinizi önce kendiniz sağlayın diye konuştu. Gündelik hayatta neler olacağını varın siz düşünün" dediler.

Bu arada Küçük Kurultay'a geçmiş gruplaşmaların gelmeyeceği, Topuzcular, Baykalcılar, sol kanat gibi ayrımların yapılmayacağı öğrenildi. CHP vetkilileri Küçük Kurultay'ın içe dönük değil dışa dönük bir mücadele örneği sergileyeceğini, bu bakımdan daha 'bilimsel' olacağını savundu.

ASAYİŞLE İLGİLİ KONULAR

CHP Genel Merkezi'nin asayiş anlayışıyla CHP'li delegelerin büyük bir bölümünün asayiş anlayışı arasında çelişki çıkması beklenen Küçük Kurultay'da konuşacak olan' özellikle Kayseri, Yozgat, Çorum, Tokat, Erzurum, Sivas, Nevşehir gibi faşist terörün yoğun olduğu illerden gelen delegelerin gerek devlet terörü ve gerekse sivil faşist terörü Genel Merkez'e ters düşebilecek bir anlayışla ele alması bekleniyor.

Kayseri'den gelen bir delege faşsit terörün canlarına 'tak'dediğini belirterek "CHP'nin değil tabanı, bizzat il yöneticileri bile artık can güvenliklerinin sağlanamadığını görerek faşistlere karşı konulmasından yanadır" şeklinde konuştu.

Bu arada, CHP Genel Merkezi'nin tüm örgütten, işkenceler ve faşist saldırılarla ilgili belge ve bilgileri istemesi, bu konuda gerek AP azınlık iktidarının ve gerekse yasal mercilerin bir türlü kapatmak yoluna gitmediği, MHP'nin kamuoyu önündeki meşruluklarını törpüleme girişimi olarak değerlendirildi. Eldeki tüm belgelerin Kurultay sonrası geniş bir dosya halinde açıklanması bekleniyor.

Genel Merkezin telgrafı doğrultusunda dünden itibaren Ankara'ya gelmeye başlayan delegelerin daha önce hazırladıkları dosyaları da beraberlerinde getirdikleri öğrenildi.

HÜKÜMETİ DÜŞÜRME KONUSU

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Küçük Kurultay'a büyük önem verdiği belirlendi. Ecevit, Küçük Kurultay'dan hükümetin düşürülmesi konusunda "Tam yetki" almaya çalışacak. CHP Genel Merkezine yakın çevreler, Ecevit'in ancak bu yetkiyi aldıktan sonra, bu konuda yoğun bir çalışma içine gireceğini belirttiler.

Küçük Kurultay öncesi Ankara'ya gelmeye başlayan delegelerin tamamının "Hükümetin düşürülmesinden yana" olduklarını belirten bir CHP yöneticisi" Ecevit bu yetkiyi kesinlikle alacaktır" dedi.

Öte yandan faşist saldırılar ve Küçük Kurultayla ilgili görüşlerine başvurduğumuz İstanbul İl Başkanı Fikret Gündoğan Küçük Kurultay'ın CHP Yönetiminin politikalarını yönlendirmede önemli etkisinin ve katkısının olacağını söyledi. Gündoğan, Kurultay'ın gündeminin "ülkeyi bugünkü hükümetten kurtarma kararı ve uygulama aşamasına geçilmesi" nin teşkil edeceğini açıkladı.

ÖLDÜRÜLEN CHP'LİLER

CHP'lilerin öldürülmesinin yıllardan beri Türkiye'de uygulanmak istenen komplonun sadece bir parçası olduğunu söyleyen İstanbul İl Başkanı, İçişleri Bakan'ının 'normal CHP'liler öldürülmüyor' dediğini hatırlatarak şunları söyledi; "Türk devletinin ne denli ilkel, sorumsuz insanların elinde bulunduğunu İçişleri Bakan'ının bu sözleri bile kanıtlamaya yeter. Öldürülen CHP'liler yıllardan beri bu ülkede uygulanan komplonun sadece bir parçasıdır. Bu konuda parti olarak tutumumuz, yasaların ve demokratik düzenin işlerliğini sağlamak ve terörü himaye edenleri iş başından uzaklaştırmaktır"

"DEVLET HALKI KORUMUYOR."

Fikret Gündoğan, faşistlerin halka saldırılarıyla, halkın bu saldırılar karşısında kendisini savunmasını aynı şekilde değerlendirmenin mümkün olmadığını belirterek, "Halkın savunması, adı üstünde meşru müdafaadır. Eğer halk kendisini savunmak zorunda kalmışsa, bu devletin halkı korumadığı anlamına gelir."

"CHP YÖNETİMİ AĞIR KOŞULLAR ALTINDA"

Gündoğan, son zamanlardaki işkence olayları ve CHP yönetiminin bu konudaki tavrı konusundaki görüşlerini şöyle açıkladı;

"Biz her zaman işkenceye karşı olmuşuzdur. Bugün de işkenceyi şiddetle reddederiz. CHP yönetimi çok ağır koşullar altında. Kendisine düşeni yaptığı kanısındayım. Bu konuda adalete büyük görev düşmektedir. Halkımız, ilerici kamuoyu, sürdürdükleri yasal mücadeleyi daha dinamik ve enerjik bir biçimde sürdürmelidir."

KÜÇÜK KURULTAYIN GÜNDEMİ

CHP İstanbul İl Örgütü Başkanı Fikret Gündoğan, hükümetin, Anayasa tartışmaları yaparak Cumhurbaşkanlığı seçimini uzatarak, faşist saldırıları, uygulamaları gölgelemek çabası içersinde olduğunu kaydederek hükümetin derhal düşürülmesi gerektiğini vurguladı.

ESKİ İL BAŞKANI ÜNAL'IN SÖZLERİ

CHP İstanbul eski İl Başkanı Erol Ünal ise, anarşinin sağını solunu kabul etmediğini belirterek şunları söyledi: "CHP'nin bugünkü politikasını yeterli bulmuyorum, eksik buluyorum. Çünkü tabanından gücünü almayan, tepeden inme bir takım görevlendirmelerle politikalar yürütülemez. Küçük Kurultay'ın içinde bulunduğumuz sorunların çözümünde önemli bir katkısı olacağına inanmıyorum."

BEŞİKTAŞ İLÇE BAŞKANI'NIN SÖZLERİ

Faşist saldırılar ve Küçük Kurultay ile ilgili görüşlerini sorduğumuz Beşiktaş İlçe Başkanı Yaşar Tezcan, "Sıra CHP'lilere gelince meselenin üzerine gidildiği gibi bir izlenim var. Oysa çok daha önce CHP ağırlığını hissettirmeliydi. CHP bir an önce kendi önderliğinde tüm demokratik kuruluşlarla antifaşist bir cephe oluşturmalıdır" dedi. Sorunun faşizme karşı savaşım sorunu olduğunu belirten Tezcan, "CHP tabanındaki eğilim CHP'nin bir an önce faşizmi gündemden uzaklaştıracak eylem planları hazırlayıp bunu pratiğe geçirmesi gerektiği doğrultusundadır" dedi.

Kurultay'dan nasıl bir eğilimin çıkacağını bilemeyen Tezcan sözlerini şöyle tamamladı:

"Ancak yukarıdaki perspektif doğrultusunda parti içi kısır çekişmelerden kurtularak, sorunların tartışılıp bir sonuç çıkması dileğimdir. Kurultay'da tabanın özlemi doğrultusunda karar alınması, bunun üst yöneticiler tarafından dikkate alınması gerekir. Bugüne kadar böyle olmuştur"

SARIYER İLÇE BAŞKANI'NIN SÖZLERİ

Sarıyer İlçe Başkanı Şevki Bakırcı ise görüşlerini şöyle dile getirdi:

"Faşist saldırıları ve bu saldırılara karşı halkın karşı koyması direnmesini aynı kefeye koymak mümkün değildir. Faşist saldırıların ve devlet terörünün giderek yoğunlaşması, halkın malını. canını ve namusunu koruyabilmesi için mücadelenin daha da boyutlanmasına ve gereğinde silahla karşı koyma biçimine dönüşmüştür. Halkın bu tepkisini faşist saldırılarla aynı kefeye koymanın olanağı yoktur. Faşist saldırılar ve devlet terörü kalkınca halkın kendini koruma eylemine gerek kalmayacaktır.

Faşist saldırıların önlenmesini ve faşist saldırganlığın cezalandırılmasını bugünkü hükümetten beklemek doğru değildir. Bu konuda ilerici antifaşist kamuoyuna düşen görev kendi içinde birlikteliğini oluşturmaktır. Bunu yapmak zorundadır, direnmelidir. Ve hükümetin düşürülmesi eylemlerine girişilmelidir.

Faşist saldırıların ve hükümetin mevcut tutum ve eylemlerinin karşısında, CHP'nin genel tavrı ve tutumunun parlamento içinde olumsuz olduğu söylenemez. Faşizme . devlet terörüne hükümetin uyguladığı ekonomik ve politik kararlara karşı, ülke içinde geniş anlamıyla bir mücadele verilmediği ise bir gerçektir. Fakat böyle bir mücadeleyi yalnızca CHP'den beklemek doğru değildir. Tüm antifaşist demokratik kitle örgütleri ve kuruluşların başta sendikalar olarak bu mücadelede yerlerini hep birlikte almaları zorunludur."

## ERBAKAN YİNE

(Baştarafı 1. Sayfada)

Erbakan, özetle şunları söyledi:

"Hükümetin sayın başkanına bir ikaz mektubunun takdimi kararlaştırılmıştır. Bu mektubumuzda kendilerinden bu gidişattan dönülmesi, milletimizi inim inim inleten ve ülkemizi vahim bir geleceğe yuvarlamakta olan anarşinin önlenmesi, pahalılık, geçim sıkıntısı, işsizlik, dengesizlik ve sömürgeleşmenin dış politikadaki tahribatın durdurulması için alınması gerekli kesin ve müsahhas kararlar kendisine madde madde bildirilerek bu taleplerimize uyulacağını bir hafta içinde tarafımıza teyid olunması ve bir ay içinde de istenilen hususların gereklerine tevasul edildiği kanatine varmamızı temin edecek adımların atılması istenecektir. Bu şartlar yerine getirildiği takdirde desteklemeye devam edecek ,aksi takdirde destekleme mecburiyetimiz üzerimizden otomatik olarak kalkmış olacaktır"

Erbakan, böyle bir karar almalarına neden olarak "manevi mesuliyete katılmamaları" olduğunu belirterek, "Milletimizin gözyaşı ve ıstırabına seyirci kalmamız söz konusu olamaz" dedi.

MSP Genel Başkanı, hükümeti destekleme mecburiyetini kaldırmalarını hükümeti düşürme kararı niteliğinde olmadığını da sözlerine ekledi.

## PERFEKTUP AMBALAJ SANAYİİ GREVİ 30 GÜN ERTELENDİ

HABER MERKEZİ
İstanbul Topkapı' da bulunan Perfektup Ambalaj Sanayii ve Ticaret A.Ş.'de başlayan grev Bakanlar Kurul kararı ile 30 gün ertelendi.

Maden-İş Sendikasının 13.Mart.80 tarihinde başlattığı grev Bakanlar Kurulunca "memleket sağlığının korunması" gerekçe gösterilerek verilen erteleme kararı Resmi Gazetede yayınlandı.

"Amerika'nın Suçları" konferansı sona erdi

## KUTBZADE:"ABD'NİN İRAN'A YAPTIKLARINI TÜM DÜNYA ANLAYINCA,REHİNE SORUNU ÇÖZÜMLENECEK

TAHRAN (AJANSLAR)
Tahran'da yapılan "Amerika'nın suçları" konulu konferans sona erdi. Kapanış konuşmasını yapan İran Dışişleri Bakanı Kutbzade, tüm dünyanın ABD'nin İran' da yaptıklarını anladığı zaman, rehineler sorununun da çözümleneceğini söyledi.

Sadık Kutbzade, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Biz hiçbir zaman rehine alma olayının doğru bir hareket olduğunu ileri sürmedik ve bunun ekonomimizi darbelediğinin bilincindeyiz. Ancak sorun yalnızca dolar sorunu değil, üstün güçlerle mücadele, bilincimizin uyanması, tüm kurtuluş mücadelelerine canlılık verebilme sorunudur. Bu nedenle başladığımız yolda ilerleme kararındayız.'

konuşmasında İmam Humeyni'nin rehineler sorunu konusundaki talimatlarına uyulacağını belirten Bakan, İran'da gerçekleştirilen İslam Devrimi'nin intikam almak istemediğini bildirdi. "Rehin alma işleminin" son derece de önemli bir olay olduğunu kabul eden Bakan rehinelerin hepsinin hayatta olduğunu ve kendilerine iyi bakıldığını belirterek, "Asıl Amerika onların hayatına değer vermiyor. Hava baskınları yapıp. İran'a abluka koyuyor"dedi.

Kutbzade, İran'la ABD arasındaki bunalımın tek taraflı olarak çözümlenemeyeceğini, çünkü sorunun biçimsel değil yapısal olduğunu,Şah ve mallarının İran'a iade edilmesiyle Şah'ın değil, emperyalizmin mahkum edileceğini öne sürdü.

Bilindiği gibi, "Amerika'nın suçları" konferansına 50 ülkeden 100 kadar delege katılmıştı. Türkiye'den de Prof. Mümtaz Soysal, Ömer Kürkçüoğlu ve MSP Genel Başkan yardımcısı Şevket Kazan konferansta delegeydiler.

Öte yandan ABD adına konferansa katılan ABD Adalet eski Bakanı Ramsey Clark başkanlığındaki heyet de, ABD hükümeti tarafından, Amerika'nın İran'a koyduğu yolculuk yasağını çiğnedikleri gerekçesiyle hapis cezalarına çarptırılacakları tehditleriyle karşı karşıya kaldılar.

Bu arada Şahlık rejimine karşı direnişin başlamasının 17. yıldönümünde Tahran'da ve diğer kentlerde yüzbinlerce kişinin katıldığı gösteriler yapıldı. 1963' te Şahlığa karşı başgösteren ayaklanmalar sırasında 15 bin kişi ölmüştü. Ayetullah Humeyni ayaklanmanın başladığı 5 Haziran'ı Ulusal Yas Günü olarak ilan etmişti. Yapılan gösteriler sırasında halk devrik Şahlık rejimine karşı beslediği kini dile getirdi.

## "SİGARA ÜRETİMİNİ ÖZEL SEKTÖRE DEVRETMEK İÇİN SUNİ DARLIK YARATILIYOR"

ANKARA (DEMOKRAT)
Ankara Şehitlik Tekel Deposu'na bağlı 600 Tekel Bayisinin kontenjanları kadar sigara ve içki verilmediği gerekçesiyle beş gün önce başlattıkları "Tekelden sigara almama" biçimindeki eylemleri devam ediyor.

Tekel'in Şehitlik Deposu'na bağlı Tuzluçayır, Mamak, Kayaş, Şehitlik ve Saimekadın semtlerindeki Tekel bayilerinin başlattıkları direniş beşinci gününü doldururken Tekel bayileri, haklarını alıncaya kadar eylemlerini sürdürmeye kararlı olduklarını ve tüm bayileri direnişe çağırdıklarını açıkladılar.

Kontenjanları kadar sigara ve içki verilmesini, yüzde altılık kâr hadlerinin yüzde onbeşe çıkarılmasını ve 5 bin liraya kadar olan peşin ödemelerde çek usulünün kaldırılmasını isteyen direnişçi bayiler, Hükümetin, piyasada karaborsa yaratılmasına müsade ettiğini belirterek sigara üretimini özel sektöre devretmeyi amaçladığını söylediler. Kendisi ile görüştüğümüz 4 yıllık tekel bayii Yusuf İzzet İnalmış bu konudaki görüşlerini şöyle anlattı.

"Hükümet küçük sermaye üzerinde oyun oynuyor. Bizi iflasa zorluyor. Tekel isteğimiz kadar sigara ve içki vermiyor, üretim yetersizliği var diyorlar...

Tekel Genel Müdürlüğü'nde özel kişilere 1 kilo sigara verilirken hemde istedikleri zaman, bize burada haftada iki kez yarımşar kilo sigara veriliyor.. Hükümet sigara üretimini özel sektöre devretmek için bu işi bilerek yaptırıyor. Ondan sonra da televizyonda sigara stokçuluğu yapmakla suçlanıyoruz. Bizde haklarımızı almak için Tekelden sigara almama eylemine' geçtik . Ancak direnişimiz kırılmak isteniyor. Yılmayacağız, mücadele edeceğiz, diğer bayileride direnişimize katılmaya çağırıyoruz..."

## "İŞKENCELERE SON VERİLSİN"

HABER MERKEZİ
Çeşitli gerekcelerle çocukları gözaltına alınan, bazıları mahkemece tutuklanarak cezaevine koyulan devrimci, yurtsever, ilerici gençlerin anaları biraraya gelerek işkencelerin kaldırılmasını, cezaevlerindeki kötü koşulların değiştirilmesini istediler.

Bugüne dek, gerek görüşlerde, gerekse gözaltı safhalarında önlerine çeşitli zorlukların çıkarıldığını söyleyen analar; çocuklarının sağ mı, ölü mü olduğundan günlerce haberdar olamadıklarını belirtiyorlar.

Üç çocuğu birden içeri alınan bir ana 1. Şubeye çocuklarını görmeye gittiğinde kendisine, "Burada kimseyle görüştürülmez. vasaktır" cevabının verildiğini belirterek, "Evimden alıp götürdüler. Bir tane kitap bulmuşlar. Çocuklarım 15 gün içerde kaldı. Eve geldiklerinde hiçbirinin boynu dönmüyordu Ayakları yara içindeydi. Elektriğe bağlamışlardı. Soğuk sulara atmış, işkence, eziyet etmişlerdi. O zaman anladım neden çocuklarımızı göstermediklerini. Neden yasak olduğunu. Çocuklarımıza işkence etmişlerdi. Halbuki asıl yasak olan işkence etmek. Asıl suçlu işkence edenler" diyor

ÇOCUKLARIMIZA ATEŞ AÇTILAR

Behice Doğancı, Lise de boykot yaptıkları için alınıp götürülen bir öğrencinin anası. 15 Ocak günü Esenler Lisesinde boykot yapan öğrencilerden 21'i "elebaşı" olarak alıkonulmuş Doğancı'nın oğlu da 21 öğrenciden biri. Doğancı çocuğuna yapılanları şöyle anlatıyor: "Aynı gün okula iki ekip arabası geldi. Çocuğumu gözlerim önünde falakaya yatırdılar. 1,5 saat dövdüler. Sonra 4 polis kollarından tutup betona yatırdı. Üzerinden çiğneyerek geçtiler. Bir ara çocuğumu göremedim. Görmek istiyorum dediğimde de, "Oğlun elebaşı ne biçim çocuk yetiştiriyorsun" dediler. Bu baskılar cezaevinde de sürüyor. Görüşe gittiğimizde ya görüşüyoruz ya görüşemiyoruz. Geçen nisan ayının 28'de de Davutpaşa'da çocuklarımıza ateş açtılar. Birçoğu yaralandı. Bunun üzerine analar topluca Selimiye'ye gittik. Çocuklarımızın cangüvenliği olmadığını, çok kötü koşullarda bulunduklarını anlattık."

Sabiha Yüceöz'de oğlu Selahattin'in 9 gün işkence de kaldığını belirterek, "1. şubedeki işkenceler eziyetler cezaevlerinde de sürüyor. Çocuğum gözaltındayken görüştürmediler. Ölü mü diri mi haberimiz olmadı. Şimdi de canları nasıl isterse öyle davranıyorlar. İsterlerse görüş var, istelerse yok. İster yemek alıyorlar, istemezlerse almıyorlar. Çocuklarımızın ve biz anaların hakkını aramada kararlıyız."

Suzan Akçay'da Şükriye Özbiler gibi yapılan haksızlıklara karşı. Bir protesto gösterisinden dolayı oğlu alınmış. Çocuğunun içeri alındığından haberi olur olmaz başlamış aramaya. Karakol, 1. Şube, Selimiye, tekrar karakol. Tam 21 gün görüşememiş çocuğuyla Değil görüşmek sağmı, ölümü mü ondan bile haberi olmamış. En son Alemdağ'da bulabilmiş çocuğunu. "Şimdi Davutpaşa cezaevinde oğlum" diye anlatıyor. Ve şöyle devam ediyor: "Davutpaşa'ya Sağmalcılar Cezaevinden bir gece ansızın don gömlek getirilmişler. Tam üç hafta görüşemedik. 28 Nisan'da görüşe gittiğimizde de sıra sıra askerler görüş yapılmayacağını söyledi. Silah sesleri geliyordu. Biz analar çocuklarımızı görmek istiyorduk. Hapisane Müdürü ise namus sözü verip çocuklarımıza birşey olmadığını, sağ salim olduğunu söyledi. Biz akşam üzerine kadar görüş yapmak için direndik Bu arada görüşçülerden üçü içeri alındı. Sonra Vilayete yürüdük. Ve tam bir hafta sonra görüşe geldiğimde elime, çocuğumun yaralı olduğunu ve yattığı hastaneyi bildiren bir kağıt tutuşturdular. Oğlum müdürün namus sözü verdiği gün yaralanmıştı, askerin açtığı ateşle."

Diğer analar da benzer olayları dile getiriyorlar.

Çocukları tutukevlerinde bulunan analar 2-4-5-6 aydır çocuklarının cezaevlerinde olduğunu ve hala mahkemelere çıkarılmadığını belirterek. "Çocuklarımız biran önce mahkemeye çıkarılsın. Suçları neyse mahkeme önünde tespit edilsin. Bizler işkencede alınan ifadeleri, zorla kabul ettirilmeye çalışılmasını doğru bulmuyoruz" şeklinde konuşuyorlar.

Bunların yanısıra işkencelere son verilmesini, işkence yapanların cezalandırılmasını, gözaltlarına alınanların ailelerine haber verilmesini, çocuklarının nerelerde olduğunun bildirilmesini, Gözaltındayken avukat tutulmasını, avukat olmadan ifade alınmasını cezaevlerinin yaşam koşullarının düzeltilmesini, düzgün yemek, su verilmesini, havalandırılmanın yapılmasını, götürülen ilaç ve yemeklerin ellerine ulaştırılmasını, cezaevlerinde can güvenliklerinin sağlanmasını, görüş sırasında serbestçe görüşebilmeyi de isteyen analar, "görüşe gittiğimiz de bizler de mahkumlar gibi itilip kakılıyor, dipçikleniyoruz. Görüş sırasında yanımızda bir asker devamlı dinliyor. Çocuklarımızla konuşabilme hakkımız bile yok" diyorlar.

Çeşitli nedenlerle gözaltına alınmış, tutuklanmış devrimcilerin, yurtseverlerin, ilericilerin anaları haklarına sahip çıkacaklarını belirterek, tüm analara, şu çağrıyı yapıyorlar.

"Bu gün çocuğu olan her ana yapılmakta olan işkencelere, baskılara karşı durmalıdır. Kimin çocuğu varsa bugün olmasa yarın aynı şeylerle karşılaşabilir. Biz analar birarada, birlikte olmalıyız. Haklarımızı aramalıyız. Türkiyenin dört bir yanında olan nice analar evlatlarımıza sahip çıkalım. Onlara, bize, yönelen baskıları göğüsleyelim. İnsanca yaşam için haklarımızı arayalım. Bunun içinde elele verip, birlik olalım. Birlikte olunca haklarımızı daha kolay alabiliriz. Biz burdaki analar üstümüze düşen görevi yapacağız. Çocuklarımız bırakılana, bırakıldıktan sonra da tüm eziyetler, işkenceler, baskılar durana kadar halktan yana olan tüm çocukların haklarını arayacağız, onların yanlarında olacağız"

## İZMİR BELEDİYESİ İŞÇİLERİ 13 HAZİRAN'DA GREVE GİDECEK

İZMİR (DEMOKRAT)
DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası, İzmir 1 Nolu Şube Başkanı Mustafa Çıka, 13 Haziran cuma günü elektrik kesimi dışındaki bölümlerde greve başlamak için Sıkıyönetim Komutanlığı'na başvurulduğunu açıkladı.

Çıka, yaptığı açıklamada, toplu iş sözleşmesi farklarının ödenmeyişi nedeniyle geçtiğimiz aylarda İzmir Belediyesi'nde grev kararı aldıklarını, ancak Belediye Başkanı Alyanak'ın kısa sürede ödeme taahhüdünde bulunmasına karşın bu taahhüdünü tam anlamıyla yerine getirmediğini bildirdi.

Grevden başka çare kalmadığını belirten Çıka, her bir işçinin belediyeden 8-10 bin lira alacağı bulunduğunu, 26 aylık yevmiyeleri kapsayan ikramiyeler ile yazlık giysilerin verilmediğini ve askerden dönen üyelerinin işe alınmadığını savundu.

ALYANAK'IN AÇIKLAMASI

İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak, grevi önleyebilmek için hükümetten yardım istediklerini, ancak İller Bankası'nın olumsuz yanıt verdiğini söyledi. Mayıs ayı ücretlerinin ödenip ödenmeyeceğinin sorulması üzerine Alyanak, "Böyle bir olasılık yok. Alyanak olduğu müddetçe bu olmaz. Alyanak büyük adamdır" yanıtını verdi.

Yeni toplu sözleşme dönemine kadar işçi ücretlerini ödeyebilmek için 500 milyon liraya gereksinimleri bulunduğunu, belediyedeki memurun işçiden daha güç durumda olduğunu belirten Alyanak, memur katsayısının da 35'e çıkarılması gerektiğini söyledi.

DİSK'E BAĞLI 4 SENDİKA

## "HALK DÜŞMANI MC İKTİDARI DERHAL DÜŞÜRÜLMELİDİR"

HABER MERKEZİ
DİSK'e bağlı Tümka—İş, Aster—İş, Bank-Sen ve Maden—İş Sendikaları adına birer açıklama yapılarak, "Halk düşmanı MC iktidarı derhal düşürülmelidir" denildi.

Tümka-İş Genel Başkanı Alparslan Dağdelen açıklamasında, iktidarın halk düşmanı politikasının bir kez daha ortaya çıktığını belirterek, "halkımıza hayatı yaşanmaz hale getiren faşist terörü himaye eden, halk düşmanı politikaları mahkum ediyor, bir an önce bu iktidarın düşürülmesi gerektiğini vurguluyoruz" dedi.

Merkez Yürütme Kurulu adına açıklama yapan Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen, MC iktidarının meşruluğunu yitirdiği ve Anayasal hakların kullanılarak mutlaka düşürülmesi gerektiğini belirtti.

Aster-İş Sendikası Merkez Yürütme Kurulundan yapılan açıklamada ise, halka kurşun sıktıranların tüm gizli faşist örgütler olduğu ve bunların üzerine iktidarın yürümediği ifade edilerek, "Demirel iktidarının alaşağı edilmesi için omuz omuza mücadele edilmelidir." denildi.

T.Maden—İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu adına yapılan açıklamada Demirel iktidarının, demokratik hak ve özgürlükleri açıkça çiğnediği ifade edilerek, "50 bine yakın yurttaşımızı zindanlara tıkan bu iktidar insan haklarını çiğnemiş, faşist MHP'nin yayılmasına olanak tanımıştır" denildi.

Tümka—İş, Aster-İş, Bank—Sen, Maden-İş Sendikaları adına yapılan açıklamaların sonunda tüm demokratik örgüt ve güçler, iktidardan bir an önce kurtulmak için eylem ve güç birliğine çağırıldı.

## ANKARA BELEDİYESİ'NİN DİRENİŞTEKİ SENDİKA TEMSİLCİLERİ GÖZALTINA ALINDI

ANKARA (DEMOKRAT)
Ankara Belediyesi'nin Fen İşleri, Park Bahçeler ve Temizlik İşleri Müdürlüklerinde çalışan 7 bin 500 belediye işçisinin diremişleri 5. gününü doldururken, DİSK'e bağlı bazı sendika yöneticileri işçileri ziyaret etti. Ayrıca, Genel-İş'in direnişteki işyeri temsilcilerinin ifadeleri alınmak üzere görevliler tarafından emniyet müdürlüğüne götürüldükleri bildirildi.

Aralarında Petkim-İş, Tek-Ges-İş, Baysen-İş, Yeni Haber-İş ve Dev Toprak-İş'in genel merkez üyeleri, Maden-İş'in 2. Bölge Bank-Sen'in 4. Bölge Temsilcisi ile Aster-İş' in Ankara Bölge Temsilcisinin de bulunduğu sendikacılar, Fen Işleri, Temizlik İşleri ve Park Bahçeler Müdürlükleri'ni ayrı ayrı ziyaret ederek, Genel-İş yetkilileri ile görüştüler. Konuk sendikacılar, belediye işçilerine direnişlerinde başarılar diledi.

Öte yandan, Ankara Belediyesi'nin direnişte bulunan 3 müdürlüğünde görevli işyeri temsilcilerinin 20 tanesinin önceki gün, kalanının da dün, güvenlik görevlileri tarafından, ifadeleri alınmak üzere, emniyete götürüldükleri ancak henüz bırakılmadıkları öğrenildi.

DİSK 3. Bölge Temsilciliği:

## "FAŞİST CİNAYETLER DEVLET DESTEĞİ İLE TIRMANDIRILIYOR"

İZMİR (DEMOKRAT)
DİSK 3. Bölge Temsilciliği Başkanlar Kurulu, burjuvazinin işçi sınıfına karşı yoğun bir saldırıya geçtiğini belirterek, faşist cinayetlerin devlet desteği ile tırmandığını açıkladı.

DİSK 3. Bölge Başkanlar Kurulu'nun geçtiğimiz hafta içinde yaptığı toplantıda alınan kararlar bir bildiri ile açıklandı.

## KAYAŞ KARAKOLUNDA

(Baştarafı 1. Sayfada)

nin istendiğini belirten Ankara Umum Terziler Derneği Başkanı Nurettin Arslan yapılan işkenceleri şöyle anlattı:

"30 Mayıs'ı 31 Mayıs'a bağlayan gece, saat 03.00'te polisler evime geldiler, arama yaptılar. Bir şey bulamayınca, bu kez 'gerekçe yok ama soruşturma yapıp seni serbest bırakacağız' dediler. Kayaş Karakolunda, 'bakın size iftira etmişler, siz de isim verin kurtulursunuz' diyerek kıyasıya dövdüler, beni, ağabeyimi, Mustafa Kılıçarslan'ı ve Hayri Demirci'yi.. Biz bir şey demeyince bu defa da 'burada birisi öldürüldü, siz yaptınız' diye üstümüze suç atmaya çalıştılar. Saçlarımdan çekerek kulaklarıma yumruk attılar. Şimdi sol kulağım duymuyor. Daha sonra da ellerimize ve ayaklarımıza coplarla vurdular. Ellerimize su döküp, duvarlara vurdurttular. Daha hızlı ellerimizi duvara vuralım diye böğrümüzü copladılar. Sonradan öğrendik, şişmesin diye yaparlarmış böyle.. Gecenin üçünden sabaha kadar dayak attılar.

Biz karakoldayken Çoraklık mahallesinden kadınlar gelmişti, faşistlerden davacı olmuşlar çünkü evlerini kurşunlamışlar. Kadınları da kıyasıya dövdüler, siz nasıl davacı olursunuz diye.. Komünistleri bu mahallelerde yaşatmayacağız, hepinizi öldüreceğiz diyorlardı biteviye..."

Ne olursa olsun mahallesini terketmeyeceğini vurgulayan Umum Terziler Başkanı Arslan 3. Haziran 1980 günü Cumhuriyet Savcılığı tarafından serbest bırakıldığını söyledi.

3 Haziran 1980 günü Cumhuriyet Savcılığı aracılığı ile Hacettepe Hastanesine başvuran Nurettin Arslan, Mustafa Kılıçarslan, Hayri Demirci ve Hakkı Arslan'a 4 günlük rapor verildi.

Bilindiği gibi, CHP Ankara Milletvekili Teoman Köprülüler ve arkadaşları, düzenledikleri bir basın toplantısı ile Nurettin Arslan ve arkadaşlarına yapılan işkenceleri anlatmışlar ve işkence izlerini basına göstermişlerdi.

## ABD TEMSİLCİLER

(Baştarafı 1. Sayfada)

göre Amerikan "yardımının" büyük bölümü İsrail ve Mısır'a ayrılmıştır. Türkiye'ye yapılması öngörülen 200 milyon dolarlık ekonomik ve 250 milyon dolarlık askeri "yardım" tutarında ise herhangi bir azaltma yada arttırma yapılmadı.

Bu arada bazı üyelerin şiddetli itirazlarına karşın Nikaragua'ya 53,7 milyon dolarlık ekonomik yardım yapılması benimsendi. Ancak Nikaragua'ya askeri yardım yapılması reddedildi. Bağımsızlığına yeni kavuşan Zimbabve'ye ise 20 milyon dolar ayrıldı.

ABD İsrail'e toplam 2 milyar 185 milyon dolar, Mısır'a ise toplam 1 milyar 300 milyon dolar askeri ve ekonomik "yardım"da bulunacak. Bu arada Suriye'ye verilmesi öngörülen 3,5 milyon ise 1,5 milyon dolara indirildi. ABD'nin yeni "yardım" programı 1 Ekim'den itibaren uygulanacak.

## İSVEÇ ÖĞRETMENLER

(Baştarafı 1. Sayfada)

şöyle denildi:

"İsveç Öğretmenler Birliği, Türkiye deki öğretmenlerin siyasal ve mesleki haklarına saygı gösterilmesini ve şu anda sendikal faaliyetleri nedeniyle tutuklu bulunan öğretmenlerin serbest bırakılmasını talep eder."

## GEÇİCİ GÖREVLE ÇALIŞTIĞI İŞYERİNDE KAZA SONUCU ÖLEN İŞÇİYE İKİ İŞYERİ DE TAZMİNAT ÖDEYECEK

ANKARA (DEMOKRAT)
Yargıtay, geçici görevle bir başka işyerinde çalışan işçinin, iş kazası sonucu ölmesi durumunda, her iki işverenin de tazminat ödemesini, fazla çalışma ücreti belirlenirken de enerji kısıtlaması nedeniyle çalışılmayan sürelerin dikkate alınmayacağını karara bağladı.

Yargıtay 10. Hukuk Dairesi, Sosyal Sigortalar Kurumu'nun bir iş kazası sonucu ölen sigortalıya ilişkin harcamaların ve hak sahiplerine bağlanan gelirlerin peşin sermaye değerinin her iki işverenden tahsiline ilişkin açtığı dava ile ilgili olarak verdiği kararında şöyle dedi:

"Bu duruma göre ölen sigortalının işvereni N. Çimento Sanayii T.A.Ş' dir. İşçinin geçici görevle K.Çimento Fabrikası emrinde çalıştırılması ve iş kazasının bu işyerinde olması, N.Çimento Sanayii'ni sorumluluktan kurtaramaz."

Öte yandan Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, fazla çalışmaya ilişkin ücretlerin belirlenmesinde zorunlu enerji kısıtlaması nedeniyle işyerinde çalışılmayan sürelerin dikkate alınmaması gerektiğini kararlaştırdı.

Kararda özetle şöyle denildi:

"Davacı şahitlerinin normal mesai saatlerini belirleyen ifadelerine karşı, davalı şahitleri de önemli bir kısmın elektrik kesildiği süre içinde asıl çalışmanın saat 10.00'da başladığını bildirmişlerdir. Gerçekten enerji yetersizliği nedeniyle genelde elektrik kısıntısına gidildiği de bir vakıadır. Bu durumda işyerinde elektrik kısıntısı yapıldığı süre tespit edilerek ve bu sürelerin fazla çalışma parasının bu konudaki hesaptan düşülmesi icap eder."

## KİSSİNGER DÜNYADA DEVRİM HAREKETLERİNİN YAYGINLAŞMASINDAN ENDİŞELİ

TORONTO (AP)
ABD'nin eski Dışişleri Bakanlarından Henry Kissinger Toronto'da düzenlenen bir konferansında yaptığı konuşmada, dünyada devrim hareketlerinin yaygınlaşmasından endişeli olduğunu bunun bir felaket anlamına gelen dünya savaşına yolaçabileceğini ileri sürdü.

Sovyetler'in Afganistan operasyonunun İran'daki rehineler bunalımından daha büyük bir tehlike teşkil ettiğini söyleyen Kissinger, rehinelerin yalnızca ABD'yi, Afganistan'ın ise tüm sanayileşmiş batı ülkelerini tehdit eden bir sorun olduğunu savundu.

"Barış istiyorsak silahlanmalıyız" diyen Kissinger, batılı kapitalist ülkelerin özellikle Sovyetler Birliği'ne karşı "birleşik bir cephe" oluşturması gerektiğini ileri sürdü. Sovyetler'in ABD'yi askeri alanda geride bıraktığını söyleyen Kissinger bu açığın kapanması için enaz 3 ya da 5 yıl gerektiğini savundu.




**Demokrat**

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 3407/184

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

| | | | |
|---|---|---|---|
| Normal | 3 aylık | 2250.— | 55 DM |
| | 6 aylık | 4500.— | 110 DM |
| | 1 yıllık | 9000.— | 220 DM |
| Uçakla | 3 aylık | 4500.— | 100 DM |
| | 6 aylık | 9000.— | 200 DM |
| | 1 yıllık | 18.000— | 400 DM |

İLAN KOŞULLARI

| | |
|---|---|
| 2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm) | 700 TL |
| Devam sayfaları (süt cm) | 800 TL |
| Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.) | 2500 TL |
| Yayın ilanları(1 süt 5 cm) | 650TL. |
| Küçük ilanlar (kelimesi) | 30 TL. |

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

# Buğday destekleme alımları kimi destekliyor

● Destekleme alımlarından yararlanabilmek için üretilen buğdayın çoğunun satılabilmesi gerekir. Üretilen buğdayın yüzde 75'ini pazarlayan toprak ağaları ve zengin çiftçiler halen uygulanan destekleme alımlarından yararlanan kesimdir



Türkiye'de 1,5 milyondan fazla çiftçi ailesi hububat üretimi yapıyor. Üreticilerin büyük çoğunluğu küçük üretici olup, topraksız ve az topraklı köylülerden oluşur.

Ülkemizde toplam buğday ürününün % 70'ini buğday üreticilerinin sadece % 17'sini oluşturan toprak ağaları ve zengin çiftçiler üretirken, bu kesim ürettiği buğdayın %75'ini pazarlama olanağına sahiptir. Toplam buğday üreticilerin % 69'unu oluşturan küçük-üreticiler (1 50 dekar araziye sahip olanlar) ise ürettikleri buğdayın çok büyük bir bölümünü kendi iç tüketimleri için kullanırken, üretimlerinin ancak % 5-7'sini pazarlamaktadırlar.

Destekleme alımlarından yararlanılabilmesi için üretilen buğdayın çoğunun satılabilmesi gerekir. Ürettikleri buğdayın % 75'ini pazarlayan toprak ağaları ve zengin çiftçiler halen uygulanan destekleme alımlarından yararlanan kesimdir.

Üreticilerin % 12'si ürettiği buğdayın tamamını kendileri kullandıkları gibi, çoğu zaman da buğday satın almak zorundadırlar. Yine üreticilerin % 30-40'ı ancak zaman zaman.az bir miktar buğdayı pazarlama olanağına sahip olurlar.

DEMOKRAT

Demirel Cumhurbaşkanvekili Çağlayangil ile haftalık görüşmesini yaptı

**Buğday taban fiyatı 10 ile 12,5 TL arasında saptandı**

Yüzde yüzlük artış çiftçinin yüzünü güldürecek

**Buğdayın taban fiyatı 10 lira 25 kuruşa çıkarıldı**

Ekmeklik buğday 10.25 ile 10.75 lira arasında işlem görecek

**Buğday taban fiyatları tespit edildi**

**Buğday taban fiatları açıklandı:**

**BUĞDAY TABAN FİYATI 10 LİRA**

31 Mayıs tarihli gazeteler: "Hükümet buğday taban fiyatını 10-12,5 lira arasında belirledi."

## Toprak ağaları ve zengin çiftçiler buğday piyasasını ellerinde tutuyorlar

Aşağıdaki tabloda işletme büyüklüğüne göre pazarlama oranları görülmektedir...

| İŞLETME BÜYÜKLÜKLERİ | TOPLAM ÜRÜNÜN PAZARLANMA ORANI (%) |
|---|---|
| 1-20 Dekar İşletmeler | 7.23 |
| 21-50 " " | 12.14 |
| 51-100 " " | 23.75 |
| 101-200 " " | 40.70 |
| 201-500 " " | 58.02 |
| 501-1000 " " | 68.91 |
| 1000 ve daha fazla | 76.18 |

KAYNAK: DİE 1970 Tarım Sayımı Sonuçları

ANKARA'NIN KARACAÖREN KÖYÜ MUHTARI ALİ RIZA DOĞAN:

## "Bütün masrafları hesaba vurursak taban fiyatının en az 25-30 lira olması gerekirdi"

● Karacaören köylüleri geçen yıl ürünlerinin kilosunu 6 liradan satıp unu 20 liradan almışlar.

Ankara'nın Altındağ ilçesine bağlı Karacaören köylüleri buğday ekimi ile geçimlerini sağlamaya çalışır. Karacaören köylüleri geçen yıl ürünlerini 6 liradan makarna fabrikalarına satmak zorunda kalmışlar, sonra da kilosu 20 liradan un satın almışlar. Köylülerin tümü de rençperlikle geçimlerini sağlayamadıklarından yakınıyorlar.

Karacaören köyünde buğday ekimi ile geçinmeye çalışanlardan biri de Köy Muhtarı Ali Rıza Doğan. Köyün Muhtarı tarlasının çoğuna buğday ekmiş biraz da hayvanlar için arpa ve fii otu. Kendisiyle konuştuğumuzda sorunlarını şöyle dile getirdi

"Bizim bu yörelerde sert buğday ekilir. makarnaya verilir. Toprağımız verimlidir ama, gübre atarsak. Bu yıl da gübre pahalandı, artık alamıyoruz. Onun için toprak artık 1'e 5-6 veriyor. Gübre yetmezmiş gibi ilaca da zam geldi, geçen yıl 1600 lirayken bu yıl 4500 lira oldu. Anlayacağınız, ekinlerin hali harap. Bütün masraflarımızı hesaba vurursak, taban fiyatının en azından 25-30 lira olması gerekirdi. yoksa kurtarmaz,



Herşey çok pahalı, fiyatlar almış başını gidiyor. Biliyoruz buğday ana madde, pahalı olmasını istemeyiz ama bizim de başka gelirimiz yok. Köylü mağdur durumda. İdare edemediğimizden, birçoklarımız malını mülkünü satıp Ankara'ya gidiyor odacılık kapıcılık yapıyor."

# Küçük-üreticilerin maliyetini yüksek fiyatlı üretim girdileri arttırıyor

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİNİN YILLARA GÖRE ÜRETİCİDEN BUĞDAY ALIMI

Yıllara göre buğday üretimi

T.M.O.'nun almış olduğu Buğday miktarı

20.000, 19.000, 18.000, 17.000, 16.000, 15.000, 14.000, 13.000, 12.000, 11.000, 10.000, 9000, 8000, 7000, 6000, 5000, 4000, 3000, 2000, 1000

1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979 — YILLAR

TMO'nun her yıl yaptığı destekleme alımları toplam üretimde ancak küçük bir pay tutmakta ve bununda büyük bir bölümünü toprak ağalarının ve zengin çiftçilerin ürettiği buğday oluşturmaktadır.

● Destekleme fiyatlarının ancak maliyetleri karşılayacak düzeyde olması, küçük-üreticilerin daha da yoksullaşmasına neden olurken toprak ağaları ve zengin çiftçiler için kardan zarar anlamına gelmekte

Küçük buğday üreticileri devletin uyguladığı destekleme alımlarından hemen hemen hiç yararlanamazken, üretim girdilerini de (petrol, gübre, ilaç vb.) tekel fiyatlarıyla satın almak zorunda olmaları, üzerlerindeki sömürüyü katmerleştirir.

Buğday üreticilerinin çoğunluğu tohumluk, gübre ve ilaç gibi tarımsal girdileri yerinde ve zamanında bulamamakta, yeterli kredi temin edemedikleri için de yüksek faizle kredi sağlayan, tefeciye ya da ürünü cari fiyatın altında bir fiyatla kapatan aracıya bağımlı kalmaktadırlar. Böylece, T.C. Ziraat Bankası aracılığıyla sağlanmak istenen devlet desteği ancak makinalı tarım yapabilme olanağı olan toprak ağalarına ve zengin çiftçilere hizmet etmekte, işletmeler küçüldükçe denetimsiz kredi kaynaklarına (tefeci ve tüccara) bağımlılık oranı daha da artmaktadır. Buna ek olarak üretimin küçük boyutta olması, küçük-üreticinin birim maliyetinide yükseltir. Büyük arazilerde makinalı üretim yapan zengin çiftçiler 1 kg. buğdayı 4-5 liraya mal ederken, küçük üreticilerin maliyeti 9-10 lirayı bulur.

Devlet destekleme fiyatlarını küçük üreticilerin maliyet fiyatına eşit, hatta altında belirleyerek zengin üreticilerin daha çok kar etmelerini sağlarken, küçük üreticiler satabildikleri çok az buğdayı da zararına ellerinden çıkartmak zorunda kalırlar.

**SON YILLARDA TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİNCE BUĞDAY İÇİN BELİRLENEN DESTEKLEME FİYATLARI VE YÜZDE ARTIŞLARI**

| YILLAR | Buğday Fiyatı Kuruş/Kg. | Artış (%) |
|---|---|---|
| 1972 | 99 | |
| 1973 | 120 | 21.2 |
| 1974 | 212 | 76.7 |
| 1975 | 234 | 10.4 |
| 1976 | 258 | 10.3 |
| 1977 | 286 | 10.9 |
| 1978 | 325 | 11.3 |
| 1979 | 450 | 13.8 |

KAYNAK: D.P.T (1) T.M.O. Alım Ort.

Özellikle son birkaç yıldır destekleme fiyatlarının ancak maliyeti karşılayacak düzeyde olduğu biliniyor. Bu uygulama, üretim süreci içerisinde tarımsal girdilerin (gübre, tarımsal ilaç vb.) fiyatlanma yöntemiyle sömürülen küçük üreticilerin daha da yoksullaşmasına neden olurken, toprak ağaları ve zengin çiftçiler için kârdan zarar anlamına gelmekte.

Destekleme alımlarında devletçe buğdaya verilen fiyatların düşük olmasına karşın, toprak ağaları ve zengin çiftçilerden önemli bir itiraz gelmemektedir. Konuyu hakim sınıfların zorunlu ve çelişkili ittifakı içinde düşünürsek bu suskunluk bir anlam kazanır. Kırsal kesimde büyük gelirlerin ciddi bir vergilendirilmesine gidilmemesinin yanısıra, toprak reformu, var olan şekliyle bile uygulanmamaktadır.

Belirtmeye çalıştığımız nedenlerden dolayı, destekleme fiyatlarının yüksek tutulması küçük üreticiler için bir çözüm değildir. Cünkü fiyatların şu veya bu oranda yükseltilmesiyle, küçük-üreticilerin eline yalnızca 3-5 bin lira fazla bir para geçebilir. Ancak bu parasal gelir artışı küçük üreticilerin tekel fiyatlarıyla almak zorunda oldukları malların ve üretim girdilerinin fiyat artışlarının çok altında kalacak ve yoksullaşma süreci giderek hızlanacaktır.

# Radyo TV program haber

## 21.40 Zaman Zaman İçinde

Zeynep Esen, Sacit Doğruyol ve Zafer Asının hazırladığı, Halit Kıvanç'ın sunduğu programda, şu sanatçılar yer alacak. Asu Maralman - Zehra Bilir - Arif Şentürk - Ümit Tokcan - Neriman - Nida Tüfekçi - Erol Büyükburç - Modern Folk Üçlüsü - Safiye Ayla - Şecaattin Tanyerli - Abdullah Yüce - Recep Kaymak - Saadet Sun - Hamiyet Yüceses - Barış Manço - Rikkat Uyanık - Zerrin Özer - Ahmet Üstün - Cici Necdet - Müzeyyen Senar - Seden Kızıltunç - Hacer Buluş - Tolga Han Dans Grubu.



## 18.25 LOREL HARDY



**Denizde**

Sürekli filmin "DENİZDE" adlı bölümü yayınlanacak. Oliver Hardy ile Stan Laurel nefesli sazlar imal eden bir fabrikada çalışırlar. Oliver sürekli trombon trompet sesleri dinlemekten sinir hastası olur. Doktor deniz havasının iyi geleceğini söyler. Stan'le birlikte rıhtıma bağlı bir tekneye yerleşirler. Bu arada hapisten kaçan bir katil tekneye gelir. Olaylar bu biçimde gelişir.

## 20.55 TV OYUNU



**Mahmut Mangal**

TV oyununun son bölümü yayınlanacak. Evini terketmek zorunda kalan Mahmut Mangal rastlantılar sonucu çeşitli işlere girer çıkar ve büyük bir dolandırıcı olur. Son olarak da müfettiş olan Mahmut Mangal bir liseyi teftişe gider. Oradaki öğretmenleri dolandırır ve kaçar. Devlet ihalelerine girer, karaborsacılık yapar ve sonunda yakalanır.

## RADYODAN SEÇMELER

### TRT 1

06.40 Günaydın (Yurt Dışı Yayınlar Dairesinin bir yapımı) 09.05 Çocuk Saati(İzmir Radyosu hazırladı.) 10.02 Arkası Yarın (Evlen Münasip Bey Evlen adlı oyunun 12. ve son bölümü yeralıyor.) 10.22 Hafta Sonu 16.15 Kimliğiniz Lütfen?(Hafif Müzik programı) 16.25 Türküler 16.45 Şarkılar 17.00 Dilek Kutusu(Klasik Müzik Programı) 18.05 Türkçe Sözlü Hafif Müzik

### TRT 2

08.02 Gün Başlıyor 09.00 Bir Dilden Bir Telden 09.20 Makamdan Makama(Türk Sanat Müziği programı) 09.40 Birimizin Derdi 10.00 Türk Hafif Müziği 10.30 Rıza Rit ve Mediha Şen Sancakoğlu'ndan Şarkılar 11.20 Türküler 11.45 Sevilen Eserler 12.10 İz Bırakanlar 13.30 Halk Oyunları Bölge Sanatçıları (Programı hazırlayan Nida - Tüfekçi) 14.00 Beldelerimiz Belediyelerimiz 14.20 Mustafa Sağyaşar'dan Şarkılar 14.40 Ezgilerle Halk Edebiyatı 15.00 Hafif Müzik Dünyasından 15.30 Özdal Orhon söylüyor 15.50 Halk Müziğinden Seçmeler

### ORTAK YAYIN

19.30 Hafif Müzik 20.00 Erkek Teknik Öğretim 20.20 Bölge Sanatçılarımız 21.05 Beraber ve Solo Şarkılar 21.30 Dinleyici Sesiyle İstekler 23.15 Cumartesiden Pazara

## TV'de BUGÜN

17.00 HABERLER
17.05 FLIPPER
17.30 POP MÜZİK
18.05 KARA HARP OKULU
18.25 LOREL VE HARDY
19.30 BARANA
20.00 HABERLER
20.50 MİNİK KONSER
20.55 TV OYUNU
21.40 ZAMAN ZAMAN İÇİNDE
23.00 HASTANE
23.45 HABERLER

Demokrat Çocuk



## SİZLERDEN

### Ormanlar

Sıra sıra ağaçlar
Milyon tane yapraklar
Çeşit çeşit hayvanlar
Ne yazık ki yok oluyor ormanlar

Ormanları yok etmeyelim
Koruyalım onları
Daha da güzelleştirelim
Yok etmeyelim onları

Özgür (İlk 3) Çarşamba

### Çiçekler

Bayramı kutlar çiçekler
Yılbaşını kutlar çiçekler
Doğum günümüzü
Kutlar çiçekler

Okul vazosuna
Koyulur çiçekler
Küçük çiçekler
Minik çiçekler

Her yerde
Olur çiçekler
Çiçekler
En güzel kokulu çiçekler

Mustafa (İlk 3) Babaeski

